

É P Í T É S Z

K Ö Z L Ö N Y – M Ű H E L Y

A M A G Y A R É P Í T É S Z K A M A R A K I A D V Á N Y A

KÖZLÖNY

Küldöttgyűlés karácsony előtt

Egy tervezési segédlet
bővítésének ürügyén

Elhunyt Szerdahelyi Károly
(1931–2007) építész

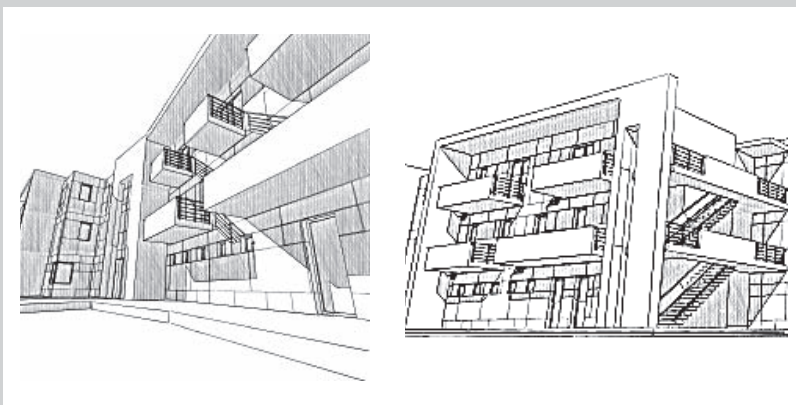
Tájékoztató – Tervdokumen-
tációk tartalmi előírásai

Jog – Kötelesség – Szabály
– Figyelem

A Magyar Építőművészek
Szövetségének hírei

II. Architect flotilla –
Adria challenge
2008. 08. 30.–2008. 09. 06.

MŰHELY • Idősek otthoni férőhelyek kialakítása
(puffer intézmény), új épületben 100 férőhellyel
(Budapest XI., Kamaraerdei út 16. sz.)

ÉPÍTÉSZ
KÖZLÖNY – MŰHELY
180. szám
2008. február

A Magyar Építész Kamara és a
Magyar Építőművészek
Szövetsége havi tájékoztatója

ISSN 1789-0934

Kiadja:
Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
Felelős: a kft. ügyvezetője

A szerkesztőbizottság elnöke:
Eltér István
(a MÉK elnöke)

Felelős szerkesztő:
Eltér István
(a MÉK elnöke)

Szerkesztőbizottság tagjai:
Dér Andrea (MÉK),
Bolberitz Henrik (MÉSZ),
Körmendy János (MÉK)
Műhely rovat:
Kiss-Járomi Építésziroda

Szerkesztőség:
H-1088 Budapest,
Ötpacsirta utca 2.
Tel./fax: 06-1-318-2944
E-mail: mek@t-online.hu
www.mek.hu

Hirdetésfelvétel:
Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
H-1021 Budapest,
Tárogató út 26.
Telefon: 06-1-200-7330
fax: 06-1-275-3070
www.publicitas.hu

Tartalom

4 Küldöttgyűlés
karácsony előtt

5 A MÉK Elnökségének
eseménynaptára

6 Egy tervezési segédlet bővítésének
ürügyn

7 Elhunyt
Szerdahelyi Károly
(1931–2007)
építész

Tájékoztató –
Tervdokumentációk tartalmi előírásai

8 Jog – Kötelesség – Szabály – Figyelem

11 Az építésügyi hatósági eljárásokról,
valamint a telekalakítási és az
építészeti-műszaki dokumentációk
tartalmáról szóló 37/2007. (XII. 13.)
ÖTM rendelet

13 A MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZEK
SZÖVETSÉGÉNEK HÍREI:

Ami történt...

MÉSZ-eseménynaptár december

Házunk tája

Ami történni fog...
MÉSZ-eseménynaptár február

Magyar Passzívház konferencia
és kiállítás

MÉSZ Könyvtár

15 Szubjektív beszámoló a 40. SAVARIA
Urbanisztikai Nyári Egyetemről – IV. rész

23 MÉK, MÉSZ
II. Architect Flottila – Adria challenge
Álláshirdetés

▶ Küldöttgyűlés karácsony előtt

2007. december 14-én került sor a Magyar Építész Kamara küldöttgyűlésére. A küldöttgyűlés időpontját és összehívását a kamarai törvény változtatásai tették szükségessé.

A küldöttgyűlés Eltér István MÉK-elnök megnyitó szavai, majd a jegyzőkönyv-hitelesítők, a szavazatszámoló bizottság és a levezető elnök megválasztása és a napirend elfogadása után az Etikai-Fegyelmi Szabályzat megtárgyalásával folytatódott. Szalay Tihamér MÉK E-FB elnök és az Etikai-Fegyelmi Bizottság részletes írásbeli előterjesztése és dr. Enczi János kamarai jogász helyszíni kiegészítése és további hozzászólások (köztük Dobó János, a BÉK Etikai-Fegyelmi Bizottságának elnöke) után 170 igen és 2 tartózkodás mellett a küldöttgyűlés elfogadta a MÉK új Etikai-Fegyelmi Szabályzatát.

A következő napirendi pont az Alapszabály módosítása volt, dr. Gáts Andrea helyszíni kiegészítésével. Az Alapszabály módosítását a kamarai törvény módosítása mellett a Versenyhivatal eljárása is indokolta, illetve a 2007. év folyamán például a továbbképzés során felmerült gyakorlati kérdések. Kalmár László hozzászólásában a kamara és Versenyhivatal alá-fölérendeltségi viszonyát kérte tisztázni, illetve felvetette, hogy hogyan szavazhat a küldöttgyűlés egy olyan pontról, amit a Versenyhivatal szabálytalannak ítél?

Dr. Gáts Andrea válaszában elmondta, hogy olyan viszony van, mint a döntéshozó és a döntés alá vetett viszonya, tehát nyilvánvaló, hogy a Versenyhivatal kvázi bíróságként áll a kamara fölött és elsőfokú eljárást folytat le ellene, határozattal megbírsághozhatja a kamarát. A versenyjog nem magának a Versenyhivatalnak a belső szabályozása, hanem ez egy uniós rendelettel szabályozott terület. Formálisan azért kell mégis a küldöttgyűlésnek dönteni a Versenyhivatal által kérdésessé tett pontról, mivel a küldöttgyűlés a kamara legfőbb szerve, és a kamara állt eljárás alatt a Versenyhivatal előtt. A Versenyhivatal eljárása pedig konkrétan a szabályzatok vizsgálatára irányult, a szabályzatokat mindig a küldöttek fogadták el. Tehát ezeket korigálni is csak a küldöttgyűlés tudja. Sipos György hozzászólásában észrevételezte, hogy a Versenyhivatal miatt a kamarának ki kell vennie az Alapszabályból azt a részt, ami arról szól, hogy a kamara közzéteszi az aktuális óradíjakat és ez alapján az építőipari költségbebecslési segédletet. Eltér István MÉK-elnök válaszában elmondta, hogy egy négyórás meghallgatáson vettek részt

Eltér István, a Magyar Építész Kamara elnöke

dr. Gáts Andreával a Versenyhivatalnál. A Versenyhivatal kifejezetten belevette a jegyzőkönyvbe, hogy ezt a részt ki kell venni a Magyar Építész Kamara alapszabályából, azért, mert ez versenykorlátozó. A küldöttgyűlés ezután 153 igen és 1 tartózkodás mellett elfogadta az Alapszabályra vonatkozó előterjesztést.

Az írásban megküldött Tagfelvételi és Tagsági ügyek szabályzata helyszíni kiegészítés nélkül 170 igen, 0 nem és 1 tartózkodás mellett került elfogadásra.

A Pénzügyi Szabályzat módosítását is a kamarai törvény módosítása, illetve az új Etikai-Fegyelmi Szabályzatban foglaltak miatt kellett módosítani. A Budapesti Építész Kamara módosító indítványát a küldöttgyűlés az Etikai-Fegyelmi ügyeknél másodfokon kiszabott pénzbírság felosztásával kapcsolatban nem fogadta el, hanem az eredetileg előterjesztett Pénzügyi-szabályzat módosítás szövegét fogadta el 147 igen, 4 nem, 13 tartózkodás mellett. Eltér István, a MÉK elnöke a Díjszámítási szabályzat módosítás napirend kezdetén részletesen ismertette a Versenyhivatal évek óta húzódo eljárását a Magyar Építész Kamara ellen.

Noll Tamás alelnök részletes tájékoztatást adott a díjszámítási szabályzatok jelenlegi helyzetéről. Elmondta, hogy a díjszámítási szabályzatok ügye Európában nem áll jól. A MÉK szabályzatának alapja az angol díjszámítási szabályzat volt, az most már nem létezik, megszüntették Angliában a díjszámítási szabályzat alkalmazását, és nagyon komoly támadás van minden országban a díjszámítási szabályzatok ellen. Európából így nem várható segítség,

Az egyik napirendi pont megszavazása

Bálint Imre, a Budapesti Építész Kamara elnöke

inkább támadás. Tehát a cél az, hogy a MÉK szabályzatát, ameddig csak lehet, megtartani ajánlott jelleggel. A Versenyhivatal eljárása következtében néhány szót kell cserélni vagy törölni a szabályzatból, de a Díjszámítási szabályzat így is használható marad.

A küldöttgyűlés a szabályzat módosítását 139 igen, 4 nem és 11 tartózkodás mellett elfogadta.

A Versenyhivatal eljárása miatt még két korábbi küldöttgyűlés által elfogadott határozatot is hatályon kívül kellett helyezni a küldöttgyűlésnek, mely a Versenyszabályzat koncepciójára és az ajánlott versenyszabályzatra vonatkozott. Ezt 139 igen, 2 nem és 13 tartózkodás mellett szavazták meg a küldöttek.

Bálint Imre, a BÉK elnöke a szavazások után hozzászólásában elmondta, hogy nem szabad elfelejteni, hogy Magyarországnak igazából az építészettel kapcsolatban soha nem volt kialakult értékrendje, különösen a II. világháborút követően. Könnyen beszélnek a norvégok, a dánok, a franciák és az angolok. Angliában Viktória királynő óta az építész jelen van, és nem kérdés, hogy szellemi alkotást hoznak létre az építészek. Magyarországon ez a mai napig is kérdéses. Tehát itthon nemcsak egy társadalmi viselkedésformát kellene megteremteni, de a baj az, hogy az építész szakma is alig van jelen a társadalomban. Amikor a Versenyhivatal az európai modellre hivatkozik, akkor összesen csak azt kell megnézni, hogy azok, akikről szó van, honnan jöttek és hová tartanak, és azt kell megnézni, hogy Magyarország honnan indult és hol van jelenleg.

Eltér István, a MÉK elnöke megköszönte a küldötteknek a részvételt, és zárszavában kérte a területi kamarákat, hogy minél szorosabban működjenek együtt a MÉK-kel a közeljövőben, mert nagy szükség lesz rá.

A pulpituson: Palánkai Tibor alelnök, Noll Tamás alelnök, Eltér István elnök, dr. Hajnóczi Péter alelnök, a küldöttgyűlés levezető elnöke és dr. Gáts Andrea kamarai jogász

▶ A MÉK Elnökségének eseménynaptára

2007. december

Időpont	Meghívó	Esemény
Dec. 3.	Hőnich Henrik	Tervpályázatok Fóruma – Idősek Otthona tervpályázati bemutató (Alacscai út, Kamaraerdei út, Újpest, Baross u.)
Dec. 3.	ÖTM – Fegyvernek Sándor	Nemzeti Építészeti Tanács ülése
Dec. 4.	Magyar Orvosi Kamara elnöke	Magyar Szakmai Kamarák Szövetsége ülése – Eltér István
Dec. 4.	ÖTM – Magyar Mária	Egyeztetés a továbbképzésekről – Eltér István
Dec. 5.	dr. Hajnóczi Péter	Jogosultsági vizsga – 42 vizsgázó
Dec. 6.	dr. Hajnóczi Péter	Jogosultsági vizsga – 46 vizsgázó
Dec. 7.	KVI Görözdí György	Kormányzati Negyed Monitoring Bizottság ülése – Eltér István
Dec. 10.	MÉSZ	Ybl-díj Bizottság alakuló ülése – Eltér István
Dec. 10.	Hőnich Henrik	Tervpályázatok Fóruma – Kelenföldi pályaudvar tervpályázati bemutató
Dec. 10.	Csontos Csaba	É1 Szakmai Minősítő Munkabizottság ülése – 15 kérelem elbírálása
Dec. 11.	Gazdasági Versenyhivatal	Versenytanács ülés – Eltér István, dr. Gáts Andrea
Dec. 12.	Budapesti Főváros Főpolgármesteri Hivatal	Fővárosi Építészeti Nívódíj átadása
Dec. 12.	Kecskésné Szabó Ildikó	K1 Szakmai Minősítő Munkabizottság ülése – 4 kérelem elbírálása
Dec. 13.	MEH	Shanghai világkiállítás előkészítése – Eltér István
Dec. 14.	Eltér István	MÉK Küldöttgyűlés az Erzsébet téri Gödörben – Napirenden szabályzatok módosítása
Dec. 17.	MÉSZ	Kotsis Iván-emlékérem átadása
Dec. 17.	Hőnich Henrik	Tervpályázati bemutató – HungaroControl Zrt. légiforgalmi irányító Központ
Dec. 17.	Hefkó Mihály	Belsőépítészeti Szakmai Minősítő Munkabizottság ülése – 3 kérelem elbírálása

► Egy tervezési segédlet bővítésének ürügyén

Az épített környezet akadálymentesítésével kapcsolatos társadalmi elvárások, szakmai és jogszabályi követelmények ma már nem új keletűek és nem is kampányjellegűek.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (Étv.), valamint az Országos Településrendezési és Építési Követelmények (OTÉK) egy évtizede hatályosak. Hetedik éve működik „Az év akadálymentes épülete” országos építészeti nivódíj-pályázat, és öt éve adta ki a Belügyminisztérium Építésügyi Hivatala azt a Tervezési Segédletet, amelynek kibővített változata tavaly készült el, és került közzétételre internetes honlapokon.

2003-ban indult „Phare” támogatással egy jól szervezett akadálymentesítési program az oktatási/nevelési intézmények, valamint a sportlétesítmények körére kiterjesztve, amelynél a támogatás elnyerésének feltétele volt az építészeti-műszaki tervek szakszerűsége. A pályázatoknak több mint a fele az akadálymentesítési megoldások szakszerűtlensége miatt esett ki a versenyből, végeredményben a megvalósítás lehetőségéből.

Ennek kapcsán a szociális ágazat egyik képviselője kerekén úgy summázta álláspontját, hogy az építészek felkészületlensége a legfőbb akadály az épített környezet akadálymentesítésében. „Ez így, ebben a formában nem igaz” – idézzük Koltai Róbert hajdan volt illetékes elvtársat (ha rajtam kívül valaki emlékszik még rá...).

Lehetséges volna, hogy a különféle támogatásra pályázó intézmények hosszú éveken át nem arra szocializálódtak, hogy a szakszerűség döntő szempont az eredményességben? Lehetséges volna, hogy emiatt nem az építészek színe-javát bízták meg a tervezéssel?

Ezzel együtt minden jel arra mutat, hogy úgy általában – tisztelet a kivételnek –, az építészek felkészültségében (is) vannak problémák, ezt kár lenne vitatni. Tapasztalatok szerint a tervezők jelentős hányada megpróbál ugyan eligazodni a jogszabályok betűi között, de ezek gyakorlati céljának,

szellemének felismeréséig nem mindig jut el. Hasonló a helyzet a hatósági engedélyezés területén is. Ennek nyilván többféle oka lehet. Az OTÉK-nak kétségtelenül van egy-két nehezen érthető részlete, amely a folyamatban lévő korszerűsítéssel remélhetően megvilágosodik. Egyébként a bonyolult részletektől függetlenül is, objektíve nehéz felfedezni a különböző követelmények, sőt különböző jogszabályok közötti összefüggéseket. Ugyanakkor azonban a Tervezési Segédlet már eredeti változatában is közérthető és részletes magyarázatát adta az OTÉK-ban foglalt céloknak, követelményeknek. Több pozitív példát ismerünk, amikor meglévő, bonyolult adottságú épület akadálymentesítését hibátlanul oldották meg, pusztán a segédletből nyert információk alapján.

A jogi szabályozásnak megvan a maga funkciója a hatósági tevékenységben, a közérdek érvényesítésének területén. A követelményeknek meg kell felelni, ez nem vitás. Nem szerencsés azonban ha egy sajátos szakterület minden csínját-bínját a jogszabályi követelményekből akarjuk kiolvasni, megismerni. Már azért sem tulajdonítható kizárólagos jelentőség a jogi szabályozásnak, mert műfaji jellege miatt nem terjedhet ki minden apró részletre, vonatkozásra, és különösen nem tartalmazhat fontos háttér-információkat, amelyeknek egyébként egy-egy konkrét helyen, illetve építészeti megoldásnál jelentősége lehet. Még egy dolog: az OTÉK megfogalmazásakor határozott cél volt a követelményelvű szemlélet érvényesítése, azonban ennek ellenére – kényszerűségről vagy elkerülhetetlenül, de – mégis több ponton megjelennek a számokban kifejezett minimálértékek. Ha a tervezés során valamely helyiség méretét az OTÉK-ban foglalt minimum szerint határozzuk meg, akkor a hatósági követelményeknek megfelelünk ugyan, de önmagában ettől a tervezett tér még nem lesz kényelmes, nem lesz célszerűen használható.

Mindezek után talán nem kell külön indokolnom a 2002-ben kiadott Tervezési Segédlet kibővítésének időszerűségét. A kibővítés legfontosabb célja volt, hogy a ténylegesen követhető példák, részletmegoldások mellett, megvilágítsa az épített környezet akadálymentesítésének szellemi, etikai és fizikai alapjait. Nyújtsa lehetőséget mind a gyors tájékozódásra, mind pedig a témában való

elmélyedésre. Gondolkozásra, kreativitásra késztesse, ne kőbe vésett dogmákat hirdessen. Óvja meg hivatásunkat az ügyeletes bűnbak hálátlan szerepétől.

Az épített környezet akadálymentesítése nem tervgazdasági de nem is piac konform feladat, hanem etikai kérdés, kulturális misszió. Ahhoz, hogy építészeti kultúránk színvonalát ne csak esztétikai vagy ideológiai síkon, hanem a társadalom egésze által érzékelhetően, gyakorlati téren is javíthassuk, ismerünk kell a múltból eredő determinációkat és a világhoz viszonyított mai helyzetünket egyaránt. Például sehol a világon nem váltalt a politika olyan totális – ergo irreális – kötelezettséget a régi épületek akadálymentesítésére, mint minálunk. (Ezt nem én állítom, hanem világot látott szakértők, és megalapozottan nyilatkozta ezt szociális minisztersége idején dr. Göncz Kinga asszony is.) A szakmai gondok egyik forrása a differenciálatlan szabályozás, amely nem tesz különbséget régi és új épület között. Nem arról van szó, hogy a meglévő épületekkel egyáltalán nem kéne foglalkozni, hanem arról, hogy nem az új épületekkel azonos mértékben.

Szakmai örökségünk hátrányos vonatkozásairól mint rossz beidegződéseink gyökeréről viszonylag ritkán esik szó a szakmai publicisztikában. Arra gondolok itt, hogy a hatvanas-hetvenes években az állami építéspolitikai egyrészt a szűken értelmezett takarékoság ürügyével, másrészt az üzemi előregyártás öncélú erőltetésével kényszerítette az építész tervezőket főleg a közlekedők és a mellékhelyiségek méreteinek zsugorítására. Ez a szemlélet aztán az oktatást is megfertőzte, és az építészeti-műszaki tervezés terén is tartósan bizonyuló gyakorlattá vált. Balgaság lenne azonban minden rossz okát a múltban keresni. A használati érték rovására történő helytakarékoság ma a gyors megtérülésre összpontosító befektetői stratégia sajátja, ami különösen a lakás- és irodaház-építés terén jellemző. Gyakran lehet hallani egy-egy időszerű, társadalmi szintű program indítása alkalmával, hogy itt és most szemléletváltásra van szükség. Aztán a dolog ennyiben is marad, mert az emberek szemlélete egy óhajtól nem változik meg. A szemlélet általában csak kényszerből, ösztönzésre vagy a hittel együtt változik meg. Kényszerítő ereje lehet a jogi szabályozásnak a hozzá kapcsolódó szankcióval együtt. Ösz-

tönző hatása lehet a sikervágynak, társadalmi, szakmai elismerésnek, díjnak. Megváltozhat a hitbéli meggyőződés valamely felismerés vagy megrázkódítás hatására. A felismerés fakadhat tanulásból, tapasztalásból vagy empátiából, a megrázkódítás lehet mondjuk egy lábtörés, ami hat-nyolc hétre fogyatékosá teszi az embert.

Az épített környezet akadálymentesítése nem most kezdődik, de az ehhez szükséges szemléletváltás még nem fejeződött be. Időközben számottevően bővült a szakirodalom, javult a tájékozódás, az önképzés lehetősége.

Tervezési Segédletünk rendeltetése immár nem a hiánypótlás, hanem a választék bővítés, ez egyben a bővítés említett célja, indoka is.

A 2002-ben kiadott alaplí szerzői Pandula András, P. Farkas Zsuzsa és Fischl Géza. Ugyanők készítettek 2004-ben egy segédlet-tervezetet Caroline Meriales F. bevonásával a gyermekek és kísérőik kényelmét és biztonságát célzó építésügyi követelményekről, amely a megfelelő szabályozás elmaradása miatt akkor nem került közzétételre. Az eredeti (2002-es) segédlet most kibővült az elméleti alapokkal, új részletmegoldásokkal, a gyermekekre és kísérőikre, valamint a lakószokra általában vonatkozó tartalommal, végül önálló fejezetben jelennek meg az OTÉK rendelkezések kommentárral és megfelelő

illusztrációkkal. Ez utóbbi munkarész szerzője e sorok írója. Az OTÉK folyamatban lévő módosítását követően ezt a részt értelemszerűen korszerűsíteni kell, ezért is került külön fejezetbe, illetve függelékbe. A címlapon csak a 2007-ben ténylegesen közreműködő szerzők szerepelnek, de a belső oldalon valamennyi szerző megjelenik rövid életrajzzal és az általa készített munkarészek megjelölésével. Közeli célkitűzésünk, hogy a segédletet az érdeklődők az internet mellett hagyományos kiadvány formájában is elérhessék.

Zsilinszky Gyula

► Elhunyt Szerdahelyi Károly (1931–2007) építész

Alkotótársa, barátja, Németh János keramikusművész búcsúzik tőle

Szürke hétköznapokon is bekukkantott a műterem ablakán, bejött és együtt mustrálgattuk a készülő agyagformákat, a közösen megálmodott térbe kerülő domborműveket. Ha előkerült egy üveg vonyarcvashegyi, a világ jobb sorsáról ábrándoztunk, ma fénycsóva pásztazza csak a mintázóállványt. A hiányát érzem. Közél ötven éve toppant be hozzám először a „három lépcsős” műterembe, a hajdanvolt kisvárosi kocsmahelyiségbe, hol akkor a jövőt tervezgettük. Egyedül volt és tele reménnyel. A társa lettem a hitben. Akkor verseiben fejezte ki érzelmeit. 1969-ben írta: *Íme, egyedül jöttem / az erdőből; / megérti e néma találka örömet; / csendben körülállnak a fák...*

Hívták, és jött. Akkor még kopasz volt a Landor-hegy. A kisváros főteréről a mezőt láttuk. Kellett az építész. A város lassan a dombok lábaira kapaszkodott. Megformálni a jövő arcát volt a nagy feladat. Hol sikerült, hol nem, meg kellett küzdeni az emberrel, elvekkal, előítéletekkel. Veszületett formaérzéke mindig kíségette. A paraszti építészet egyszerűségét, tisztaságát a szívében hordozta. Ez volt talán az egyik kapocs, ahol egymásra találunk és később több közös munkánk született. Kellett egy uszoda, megépült, és elkészült a fríz is. Egy generáció felnőtt és úszkált itt azóta. Neptun ma is ugyanúgy tekint le a fürdőzőkre. Így kezdődött és folytatódott tovább az ország más városai-ban, és a millennium évében is. Hitte, hogy az ember emberarcú marad. Szerette a szépséges zalai tájat. A dombok ölelésében szunnyadozó, majd ébredező várost. Az ő városa volt. A szíve megdobbant, ha egy szobor a helyére került. Ha szebb

lett a tér, az utca. Ha az egerszeghegyi dombok fái-ról hallotta a madarak énekét, ha Göteborg, Maribor, Varsó építészeti világtalálkozóinak szűkebb hazájáról beszélt.

Ilyen volt a Zalaterv főmérnökéként, Zalaegerszeg főépítészeként. Pro Urbe díj, Zalaegerszegért díj, a megyei építészakamara díjai. Miniszteri kitüntetések. Mind kevés. Ember volt és magyar. Az első szóra jött, és hiába marasztaltuk, távozott. Amikor hozám először betoppant, a három lépcsőt megjárta, de tudom, az ő lépcsői tovább, felfelé vezetnek.

Versoraival búcsúzunk:

*A domb alatt állt, / lógó karokkal körülverték a fák,
/ mint otthagyt néma jelet, / Alak és arc nélkül állt,
arcát felitta a dombon túli nap, / csak fénytelen,
ovális kép maradt / fehér háttér előtt / mint megnémult vonás...*

Vonásait örzi a város. Örzik barátai, építészek, művészek, az utca embere.

Tájékoztató – Tervdokumentációk tartalmi előírásai

2008. január 1-jén lépett hatályba az építőipari kivitelezési tevékenységről az építési naplóról és a kivitelezési tervdokumentáció tartalmáról szóló 290/2007. (X. 31.) Korm.rendelet, továbbá az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 37/2007. (XII.13.) ÖTM rendelet.

E rendeletek a tervdokumentációk tartalmi követelményeinek meghatározásakor kamarai szabályzatra is hivatkoznak. „a dokumentáció egyes munkarészeinek

léptékére, kidolgozottsági szintjére a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara vonatkozó szabályzatában foglaltak irányadóak”.

Felhívjuk mindenki figyelmét, hogy a Kormányrendelet 1. sz. melléklet I. pontjában, valamint az ÖTM rendelet 5. sz. mellékletének 11. pontjában említett kamarai szabályzat jelen pillanatban nem létezik, hatálybalépése esetén tagjainkat haladéktalanul értesítjük.

Évek óta kamaránk céljai között szerepel az engedélyezési és kivitelezési min-

tadokumentáció elkészítése, amely alapja lehet a rendeletben előírt kamarai szabályzatnak. E hatalmas munka elkészítéséhez azonban mind ez idáig nem sikerült anyagi fedezetet szereznünk, annak ellenére, hogy pályázatot nyújtottunk be rá.

A mintadokumentációk, illetve a kamarai szabályzatok elkészítéséig a korábbi rendelet, az építészeti-műszaki tervdokumentációk tartalmi követelményeiről szóló 45/1997. (XII. 29.) KTM rendeleti léptékei az irányadók.

▶ Jog – Kötelesség – Szabály – Figyelem

Törvény

Kormányrendelet

Miniszteri rendelet, vagy egyéb jogi tudnivaló
Biztatás

Az Európai Szabadalmi Egyezmény 2000-ben felülvizsgált szövegéhez kapcsolódó Végrehajtási Szabályzat kihirdetéséről szóló 319/2007. (XII. 5.) Kormányrendelet

Első rész:

- I. fejezet: általános rendelkezések
- II. fejezet: az Európai Szabadalmi Hivatal szervezete:
  - általános rendelkezések
  - a fellebbezési tanácsok és a bővített fellebbezési tanács szervezeti felépítése

Második rész:

- I. fejezet: eljárás a benyújtásra nem jogosult bejelentő esetén
- II. fejezet: a feltaláló feltüntetése
- III. fejezet: átruházások, hasznosítási és egyéb jogok bejegyzése
- IV. fejezet: kiállítás igazolása
- V. fejezet: biotechnológiai tanulmányok

Harmadik rész:

- I. fejezet: az európai szabadalmi bejegyzés benyújtása
- II. fejezet: a bejelentésekre vonatkozó bejelentések
- III. fejezet: fenntartási díjak
- IV. fejezet: elsőbbség

Negyedik rész:

- I. fejezet: az átvevő iroda által végzett vizsgálat
- II. fejezet: európai kutatási jelentés
- III. fejezet: az európai szabadalmi bejelentés közzététele
- IV. fejezet: a vizsgálati osztály által végzett érdemi vizsgálat
- V. fejezet: az európai szabadalom szövege

Ötödik rész:

- I. fejezet: felszólalási eljárás
- II. fejezet: korlátozási, illetve megvonási eljárás

Hatodik rész:

- I. fejezet fellebbezési eljárás
- II. fejezet: a bővített fellebbezési tanács általi felülvizsgálatra irányuló kérelem

Hetedik rész:

- I. fejezet: az európai szabadalmi hivatal határozatait és közlése

II. fejezet: harmadik felek észrevételei

III. fejezet: szóbeli eljárás és bizonyítás

IV. fejezet: kézbesítés

V. fejezet: határidők

VI. fejezet: módosítás és kijavítás

VII. fejezet: a technika állásával kapcsolatos tájékoztatás

VIII. fejezet: az eljárás félbeszakadása

IX. fejezet: a nyilvánosság tájékoztatása

X. fejezet: jogi és igazgatási együttműködés

XI. fejezet: képviselő

Nyolcadik rész:

(végrehajtási szabályok az egyezmény nyolcadik részéhez)

Kilencedik rész:

(végrehajtási szabályok az egyezmény tizedik (?) részéhez)

A Szabadalmi Jogi Szerződés mellékletét képező Végrehajtási Szabályzat kihirdetéséről szóló 320/2007. (XII. 5.) Kormányrendelet

21 db magyarázó szabály

Aki érintett – gondolom, pl. a meteorológiai változások által kikövetelt energiatudatos építmények és épületek kapcsán – kérem, hogy nézze át a Magyar Közlöny 168. (XII. 5.) számát, hogy a szabadalmait az Európai Unióban is biztosíthassa.

Egyes kiemelt projektjavaslatok akciótervi nevesítésének jóváhagyásáról szóló 1095/2007. (XII. 5.) Kormányhatározat.

A határozatban szerepelnek azok a projektek, amelyeket a 255/2006. (XII. 8.) Kormányrendelet alapján a 2007–2013 közötti uniós alapok terhére pályázat nélkül támogatást kapnak, illetve amelyeket ilyen projektté kell fejleszteni. Az előbbi 71, az utóbbi 16 projektet tartalmaz. [Megjelent a Magyar Közlöny 168. (XII. 5.) számában.]

A Magyar Köztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya közötti ingatlancseréről szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 2007. évi CXLVIII. törvény

A törvényben természetesen sok érdekesség lehet, de minden kollégának melegen ajánlom, hogy miket kell rögzíteni funkcionális, állapot és a terv végén várható állapotról egy felújítás alkalmával, azt lehet tanulni belőle. M. K 169. (XII. 6.)

A Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény, valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2007. évi CXLIX. törvény

A módosítás az esetek jelentős részében a tájgazdálkodás bevezetéséről vagy megvalósításának lehetővé tételéről szól.

Egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény

A törvény 3. §-ában felsorolja az e törvény alapján vagyonyilatkozatra kötelezett közszolgáltatásban állók körét. Megadja a nyilatkozat alapját képező mellékletet. (Akinek inge, vegye magára!)

A hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény, valamint a szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény módosításáról szóló 2007. évi CLV. törvény

Módosul a minimális terület, a hegyközség területe, tagjainak száma, a hegybíró alkalmazása és feladata, az átalakulás feltételei, a büntetés mértéke, valamint az ültetvények megfeleltetése, ennek ellenőrzése, stb.

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keret-egyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 323/2007. (XII. 11.) Kormányrendelet

A Kormányrendelet tartalmazza az általános rendelkezéseket, a nemzetközi együttműködéssel megvalósuló projekttevékenységekre vonatkozó eljárási szabályokat, a magyar állam által folytatott nemzetközi kibocsátás-kereskedelemre vonatkozó szabályokat, a zöld beruházásokat és természetesen a záró rendelkezéseket.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény

módosításáról szóló 2007. évi CLVI. törvény

Módosul a nyugdíjkorhatár, az özvegyi nyugdíj, a ledolgozandó munkaidő, az adózás módja, stb. Akit illet, érint a M. K 174. (XII. 13.) számában találja.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal felállításával összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 337/2007. (XII. 13.) Kormányrendelet

Az OTÉK 3. számú mellékletében a 12. ponthoz a „Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal illetékes területi szerve” a 13. ponthoz a „Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szerve” megnevezés kerül. A területrendezési hatósági eljárásokról szóló 134/2005. (VII. 14.) Korm.rendelet 2. mellékletében a 2. pontban az erdészet és a talajvédelem területi szervei helyébe a „Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szerve”, a központiak helyébe a „Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központja” kerül.

Az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet

(A rendelet értékeléséről lásd Katona Katalin okl. építészmérnök, főtitkár írását.)

- Néhány apróság, amelyek hirtelen feltűntek.
- A barlangokban való építés nem tartozik a rendelet hatáskörébe – a Fertőrákosi Kőfejtő pl. barlang-e (az értelmező szótár a mesterséges üreget is nevezi barlangnak), mert a benne lévő színpad, keményen építészeti is. Tán csak a természetesekről van szó.
- Építészeti-műszaki dokumentáció: „...tényállás tisztázásához szükséges szöveges, vagy számításokat tartalmazó dokumentumok ...összessége.” Valószínű, hogy a szükség szerinti számítások értendők a vagy helyett és ezek a szöveges rész mellett értendők.
- A tervező (gondolom a jogosultsággal aláíró) akkor minősül ügyfélnek a hatósági eljárásban, ha a hatósági döntést felelősségi körébe tartozó tevékenység alapozta meg. Remélem, hogy a találati arány elég magas lesz.
- A jogerős elvi telekalakítási terv birtokában is beleszólhat az alakításba a műemlékvédelem, ha közben védelem alá került a terület.

- Az építési hatóság a szakhatóságnak a jogszabályok rendelkezésének alapulvételével kialakított állásfoglalását veszik figyelembe. A hatásterület megállapításának is csak ez lehet az alapja.
- A hatóság – helyszíni szemle, vagy beadott hitelt érdemlő dokumentumok alapján – vizsgálja a környezethez való illeszkedés feltételeit. (?)
- Ha a hatóságnak indokolnia kell, ha az eljárás során a szakhatóság, vagy a tervtanács véleményével ellentétes döntést hoz.
- Az eljárás fel kell függeszteni, ha valamely szerv – így a szakmai kamara – véleményét be kell szerezni.
- A tervezői nyilatkozat egyeztetése és tartalma (a rendelet 19. §-a, mindenki nézze meg, s tudja szó szerint).
  - Közműgazdákkal, útkeszélővel és a kéményseprővel jegyzőkönyvezetten egyeztetni kell.
  - A tervezői nyilatkozat a szokásos adatok mellett tartalmazza az építési tevékenység helyét, címét, megnevezését, rövid leírását, jellemzőit, a környezet jellemzőit és – adott esetben – a védetség minősítését.
  - Ha a tervezői nyilatkozatból nem állapítható meg egyértelműen, a hatóság az illetékes kamarához fordul.
  - Ha tartalmi, meg nem felelőségi, jogosulatlansági gondot, ellentmondást talál a hatóság, a kamaránál etikai-fegyelmi eljárást kezdeményez.
- A felelős műszaki vezetői és az építési műszaki szakértői nyilatkozat.
- Az építési engedély 2 évig érvényes, és az építést a megkezdés után 5 évvel be kell fejezni. A határidő lejártá előtt 60 nappal a hatóság értesít, hogy ha-hó...
- Az elvi építési engedély esetén megkülönbözteti a rendelet a beépíthetőség, a településképi, építészeti illeszkedés, a műemléki, természet-, vagy környezetvédelmi, illetve a műszaki szempontokat előre tisztázó elvi engedély kérelmet. Emlékeztetőül: mindez lehet a tervtanács témája is. Figyelni érdemes rá!
- Az építési engedélyhez kötöttség esetén a rendelet természetesen veszi át a törvény mérnöki szemléletét, tehát hogy az átalakítás mindig lehetséges, ha nem „tör csontot”, azaz nem érinti a statikát, vagy egyéb mérnöki létesítményeket. Lehet, hogy csak feltételezik azt a komoly polgári tartást, ahol a közösség elvárása olymértékben befolyásolni képes a beruházót, hogy az semmikép-

pen sem tesz a köznek – a település szépségében megnyilvánuló – óhaja ellen. (Homlokzat átalakítása teherhordó szerkezet módosulása nélkül, szerelt – nem épített, bár az is „építés” – kéménykék arculatjavító serege, stb.)

- Az utcai, közterületi kerítés csak jogszabályban meghatározott védelem esetén engedélyköteles (ami városokban még csak-csak érthető, de a falvak arculatát megváltoztatni képes, vagy ez a cél is).
  - A hatóság a településképi előnyösebb kialakítása érdekében előírhatja az építmény elhelyezését és homlokzatának kialakítását. A szabályozás önkormányzati feladat voltán túl, nincs itt valami ellentmondás?
  - Bejelentésköteles csak
    - Az az emlékmű, amelynek a „talpazat magassága legfeljebb 6,0 m”. Az két emeletnyi talpazat + az emlékmű!
    - Ide tartoznak a 2,0 m²-t meghaladó reklámok is. Hogy az építések mit vacakolnak annyit a házak arcát jelentő homlokzatokkal, néha nem is érti az ember!
    - A homlokzatra szerelt, vagy elé épített legalább 20 m²-es előtető, védőtető – a tapasztalatok soksága szerint, amiből a garázs „lesz”, főleg, ha csak, pl. 18,0 m².
  - Engedély és bejelentés nélkül végezhető, pl.:
    - Az előző, bejelentésköteles előtetőnél kisebb előtető, lugas.
    - Szellőző-, klíma- és szerelt égéstermék-elvezető szerelvények – bár a szomszéd épület lakásai a zajtól, bűztől értékvesztést szenvednek(?).
  - Rendelet tartalmazza a bontási, rendeltettségváltozási, használatbavételi és a fennmaradási engedély feltételeit is.
  - A rendelet 3. címe a kötelezési és végrehajtási intézkedéseket tartalmazza.
  - Külön felhívom mindenki figyelmét az 5. számú mellékletben található tervtartalmi előírásokra. Szerepel benne a műszaki leírás, a helyszínrajz, alaprajzok, metszetek, stb. részletes tartalmi követelményei. Található a 9. és a 10. mellékletben tartalmi kiegészítés a táj-, természetvédelmi és a közlekedési ellenőrizhetőségre való felkészülés érdekében.
  - A hivatkozásokra, a keresztbe hivatkozásokra, és a belső tartalmuk szerinti többszörös keresztbehivatkozásokra nagyon kell figyelni!
- MINDENKI SZEREZZE BE ÉS TARTSA A TERVEZÉS KÖZELÉBÉN, MÍG MEG NEM SZOKJA!**

MAGYAR KÖZLÖNY 174. (2007. XII. 13.) SZÁMA.

A zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet.

A különböző üzemi zaj és rezgés-keltés és kibocsátás határértékeinek számításával foglalkozik. Mindazoknak, akiket a téma település vagy épület tervezése kapcsán érint.

Az ingatlanértékelői névjegyzékbe történő felvételről és a névjegyzék vezetéséről szóló 25/2007. (XII. 18.) PM rendelet.

Aki a meglévő munkája mellett vagy helyett ezzel a sajátos ágazattal is foglalkozni kíván, tudjon róla, hogy ez is egy önálló dásra hajlamos csapat.

A Kistérségi Koordinációs Hálózatról szóló 344/2007. (XII. 18.) Kormányrendelet

Létrejön egy hálózat, amely kistérségenként 1-1 embert, régióként 1-1 vezetőt és 2 fős titkárságot a központban Központi Fejlesztési Programirodát jelent. A kistérségi koordinátorok a Vidékfejlesztési Tanácsadói Hálózattal együttműködve segítik a kistérségekben a pályázatok létrejöttét, és a mozgásokat figyelve jelentést is készítenek.

Az Alkotmánybíróság 106/2007. (XII. 20.) határozata az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 22. § (2) h) és j) pontjainak megsemmisítéséről

22. § (2) Az övezet meghatározásánál figyelembe kell venni, hogy ~~h) a településrendezési eszközeiben beépítésre szánt területeként kezelt területeken a jelentős mértékű zavaró hatású iparterület és a hulladékkezelő, hulladéklerakó különleges terület kivételével, továbbá azok határaitól 500 m-es körzetben, j) az állami repülések célját szolgáló és a közös felhasználású (katonai és polgári) repülőter 13 km-es körzetében,~~ regionális hulladéklerakó hely nem jelölhető ki.

Az Európai Unióról szóló és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés kihirdetéséről szóló 2007. évi CLXVIII. törvény

A Magyar Közlöny 182. 2007. XII. 22-i számában található.

A Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvény

A Magyar Közlöny 183. 2007. XII. 23-i számának I. kötetében található.

A közúti közlekedési előéleti pontrendszerről szóló 2000. évi CXCVIII. törvény módosításáról szóló 2007. évi CLXXIII. törvény

Mindenkinek felhívom a figyelmét, hogy a vétségeként kiróható büntető pontok nagyon megemelkedtek. Ha jól nézem, néhány jogtalan parkolás, megtévezve egy kis gyorsajrással, könnyen a jogosítványunkba kerülhet!

A földhasználati nyilvántartás részletes szabályairól szóló 356/2007. (XII. 23.) Kormányrendelet

Azt gondolom, hogy a településtervezőknek kell tudni, hogy változások lehetnek, de a helyszínrajz készítésekor minden tervezőt érinthez a nyilvántartás szabálya. A Magyar Közlöny 183. 2007. XII. 23-i számának II. kötetében található.

A társadalombiztosítás nyugdíjasokra vonatkozó rendelkezéseinek módosításáról szóló 365-369/2007. (XII. 23.) Kormányrendeletek

Akit magánemberként vagy cégét illetően érinti, tudjon róla, de ismertetni itt nem látam értelmét.

A villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásról szóló 382/2007. Kormányrendelet

A rendelet általános; elvi engedélyezési terv; építkezés saját ingatlanon; építkezés idegen ingatlanon; üzemeltetési engedélyezési eljárások; használatbavételi és fennmaradási engedélyezési eljárások; megszüntetési eljárás; egyszerűsített eljárás és záró rendelkezések fejezeteket tartalmaz. A Magyar Közlöny 183. 2007. XII. 23-i számának III. kötetében található.

Az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II. 21.) IM rendelet módosításáról szóló 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet

A rendelet úgy kezdődik, hogy az igazságügyi szakértőnek a tevékenységéért munkadíj és költség térítés, egyszerűen szakértői díj

jár. (Mennyivel jobb a Verseny Hivatal díj-számításainkban történő vájkálásánál!) Tanulmányozásra ajánlom magunknak! A Magyar Közlöny 183. 2007. XII. 23-i számának IV. kötetében található.

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet módosításáról szóló 393/2007. (XII. 27.) Kormányrendelet

Véglegesíti és táblázatban felsorolja az építésügyi igazgatás helyeit, rögzítve azt is, hogy ha valahol a feltételek hiányában a hatósági munka megszűnik, azt vissza nem kaphatják. Az ügyintézők összeférhetlensége a telekre és építményre szűkül. A Magyar Közlöny 184. 2007. XII. 27-i számában található.

Különböző természetvédelmi területek és egyedek védettségének fenntartásáról szóló 103-165/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet

A Magyar Közlöny 184. 2007. XII. 27-i számában található.

Közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CXXXI. törvény

Egyenesen nem, vagy nem jellemzően érinti a kamaránkat, vagy a kollégáinkat, de több része foglalkozik a különböző pályázatokban közreműködők összeférhetlenségi viszonyaival. Érdemes összevetni a kamarai szabályzatban foglaltakkal.

A digitális archiválás szabályairól szóló 114/2007. (XII. 29.) GKM rendelet

A rendelet három archiválási formát tart megfelelőnek ahhoz, hogy az archivált anyag változtathatatlan és – bizonyos időkorlátokon belül – romolhatatlan legyen:

- az elektromos aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény szerinti fokozott biztonságú elektronikus aláírás;
- amikor akkreditált tanúsító igazolja az archivált anyag jogszabálynak való megfelelőségét és tárolását;
- adatcsere rendszer igénybevétele által.

A Magyar Közlöny 187. 2007. XII. 29-i számában található.

Győr, 2008. január 6.

Körmendy János

► Az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet

2008. január 1-jén lépett hatályba az ún. „eljárás kódex” az építésügyi hatósági eljárásokról, egy rendeletben szabályozva valamennyi építésügyi hatósági eljárást az engedélyezési, kötelezési és végrehajtási eljárást, valamint a benyújtandó tervdokumentációk tartalmát, a korábbi külön-külön rendeletekhez képest. (*Magyar Közlöny 2007/174. szám*)

Ez könnyebbséget jelent. Nehézség azonban az, hogy a jogalkotó rendkívül rövid időt – 19 napot – adott a jogalkalmazóknak a tervezőknek, az építetőknek, a hatóságoknak az új szabályozás megismerésére.

A régi 46/1997. (XII. 29.) KTM. sz. rendeletből csupán az eljárásokban közreműködő szakhatóságokat felsoroló 2. sz. melléklet maradt hatályban. (Célszerű lett volna ezt is át emelni az új normaszövegbe.)

Néhány kiemelés, újdonság a rendeletből:

- A tervező akkor minősül **ügyfélnek** a hatósági eljárásban, ha a hatósági döntést felelősségi körébe tartozó tevékenység alapozta meg.
- **Értesítés hirdetemnyi úton** is lehetséges huszonötél több ügyfél esetén. Ez azt jelenti, hogy nem szükséges postai úton küldeni az engedélyt, elegendő a helyben szokásos módon, pl.: helyi lapban közzétenni (ez problémákat jelenhet egy határidőn túli fellebbezés esetén).
- Ha a hiánypótlási felhívásban előírtakat a megadott határidőre nem teljesíti az építetető, az építési hatóság az **eljárást végzéssel megszünteti**.
- Telekalakítási engedélyezési eljárásba csak akkor kell bevonni a szakhatóságokat, ha nincs érvényes elvi telekalakítási engedély, kivéve, ha időközben műemléki védelem vagy környezetvédelmi oltalom alá került a telek. Ebben az esetben a jogerős elvi telekalakítási terv birtokában is beleszólhat az alakításba a műemlékvédelem, illetve a természetvédelem.
- **Hatásterületet** a szakhatóság (pl.: környezetvédelmi) állásfoglalása alapján állapíthat meg az építésügyi hatóság.
- Nagyszámú – általában huszonöt főt meg-

haladó létszámú – ügyfelet érintő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű – eljárásban **hatósági közvetítőt** vehet igénybe az építési hatóság.

– Jelentős **változás**, (régii) új jogintézmény **a bejelentéshez kötött építési munka**. A rendelet három építési kategóriát határoz meg: az építési engedélyhez, bejelentéshez kötött, illetve engedély és bejelentés nélkül végezhető építési, bontási tevékenységet, melyek felsorolását az 1. számú melléklet tartalmazza.

– **Építésügyi hatósági engedélyfajták**, az engedélyfajtánként végezhető jelentősebb építési/bontási tevékenységek:

○ **Építési engedély alapján végezhető építési tevékenységek:**

- Építmény építése, bővítése, elmozdítása
- Az építési engedélyhez kötött építmény felújítása, helyreállítása, átalakítása vagy korszerűsítése, ha annak során az építmény tartószerkezeti rendszerét vagy tartószerkezeti elemeit meg kell változtatni, át kell alakítani, el kell bontani, meg kell erősíteni
- Az építési engedélyhez kötött építmény homlokzatának – teherhordó szerkezeti változtatásával együttjáró – megváltoztatására kerül sor, nem tartozik ide a homlokzati nyílászáró áthidaló méretét nem változtató cseréje, az utólagos hőszigetelés
- Meglévő építményben a rendeltetési egységek számának megváltoztatása, ha ennek során az építmény tartószerkezeti elemeit meg kell változtatni
- Felvonó, mozgólépcső építése, áthelyezése, főbb műszaki adatok megváltoztatásával járó átalakítása, liftgép-ház építése
- Építmények rendeltetésének megváltoztatása, ha az építési engedély köteles építési tevékenységgel jár együtt
- A telek természetes terepszintjének végleges jellegű megváltoztatása 3,0 m-t meghaladóan; Natura 2000 területen, műemlékileg védett területen 1,0 m-t meghaladóan

- Antenna létesítése, ha bármely irányú mérete a 4,0 m-t meghaladja

A műemléki védelem alatt álló építmény vagy műemléki védelemmel érintett területen álló meglévő építmények esetén szigorúbb előírások vannak! Pl.: homlokzaton, tetőzetben, műemléki területen hirdetési vagy reklámcélú építmények, berendezések, szerkezetek elhelyezése méretre való tekintet nélkül csak építési engedély alapján helyezhetők el.

○ **Bejelentés alapján végezhető építési, létesítési tevékenységek:**

- Temető területén sírbolt, urnafülke, urnasírbolt építése
  - 500 m² vagy annál kisebb bruttó alapterületű, ideiglenes (szezonális) jellegű, egy évben összesen legfeljebb 6 hónapig fennálló, levegővel felfújott vagy feszített fedések (sátorszerkezetek) építése
  - A telek természetes terepszintjének 3,0 m vagy annál kisebb, végleges jellegű megváltoztatása, ill. a védett területeken 1,0 m-nél kisebb megváltoztatása fentiekre figyelemmel
  - Szobor, emlékmű, kereszt, emlékjel, emlékfal építése, létesítése, ha talapzatának magassága 0,6 m vagy annál kisebb
  - A rendelet hatálya alatt álló építményen vagy különállóan a 2,0 m²-es felület nagyságot meghaladó reklám-, cég-, címtábla vagy fényreklám, hirdetési vagy reklámcélú építmény, kirakatszerkevény építése, elhelyezése, létesítése
  - A rendezett terepszinttől számított 3,0 m vagy annál alacsonyabb támfal építése.
- **Építési engedély és bejelentés nélkül végezhető tevékenységek:**
- Temető területén urnasírhely, (kettős) sírhely, sírjel építése, elhelyezése
  - A telek határain, valamint a telek területén kerítés építése
  - Telek természetes terepszintjének 1,0 m vagy annál kisebb végleges jellegű megváltoztatása
  - Szobor, emlékmű, kereszt, emlékjel,

emlékfal építése, létesítése, ha talapzatával együtt mért magassága 3,0 m vagy annál kisebb

■ Kerti építmény (hinta, csúszda, homokozó, szökőkút stb.)

■ Zászlótartó oszlop (zászlórúd és zászlótartó építése)

○ **Bontási engedély alapján végezhető tevékenységek:**

■ Az 1000 m³-nél nagyobb térfogatú és a rendezett terepcsatlakozástól mért 9,0 m-nél magasabb építménymagasságú építmény bontása

■ Műemléki védelem alatt álló területen mérethatár nélkül bármely építmény bontása

■ Zárt sorú vagy ikres beépítési mód esetében egy vagy több mérethatár nélküli épület bontása

○ **Bejelentés alapján végezhető bontási tevékenységek:**

■ A rendezett terepszinttől számított 1,5 m-nél magasabb támfal bontása

■ Mérettől és rendeltetéstől független minden olyan építmény bontása, amely azbesztet tartalmaz

■ Mérettől függetlenül a közterületről nyíló vagy alatt lévő minden pince bontása

E melléklet sorolja fel a **telekalakítási engedély fajtáit** is, melyek a következők: telekcsoport-újraosztás, telekfelosztás, telek egyesítés, telekhatár-rendezés.

Itt találjuk még a különböző rendeltettség-változtatás engedélyhez, illetve bejelentéshez kötött típusainak felsorolását is.

Valamennyi építési engedélyhez kötött építési munkára, annak befejezését követően **használatbavételi engedélyt** kell kérni. A bejelentéshez kötött tevékenységek esetében az építési tevékenység használatbavételét, elkészültét kell bejelenteni az építési hatóságnak.

– **Kérelem benyújtását**, bejelentést a rendelet 2. sz. melléklete szerinti nyomtatványon kell megtenni.

– **Építési jogosultság** igazolásának új szabálya – remélhetőleg sok problémát, vitát megold – rendezte a társasházi tulajdont érintő építkezésekhez való hozzájárulást (eddig csak egy utalás volt a Társasházi törvényre). A rendelkezés szerint a társasházi közös tulajdonban tervezett építkezés esetén, a tulajdonostársak tulajdoni hányad szerinti 4/5-ének írásbeli

hozzájáruló nyilatkozata szükséges, ha az építkezés közös tulajdonban lévő épületrészt érint.

– **Tervezői egyeztetés, nyilatkozat**, annak tartalmi követelményei fontos része a kérelemhez csatolandó dokumentációnak, javasolom a tervezőknek alaposan áttanulmányozni a rendeletet számos változás van pld.:

○ A tervezői nyilatkozat a szokásos adatok mellett tartalmazza az építési tevékenység helyét, címét, megnevezését, rövid leírását a környezet meghatározó jellemzőit, a szakági tervezők nevét, jogosultságát, aláírását.

○ A tervezői jogosultság igazoláshoz csatolni kell a névjegyzéki bejegyzést megállapító, vagy megújítást bizonyító döntés másolati példányát stb.

– **Ügyintézési határidők:**

Az eddig egységes 60 napos ügyintézési határidő ügytípusonként módosult:

60 nap

○ építési engedély az építési engedélyhez kötött építési munka esetén

○ rendeltetés megváltoztatásának engedélyezése, ha az építési engedélyhez kötött építési tevékenységgel jár

○ használatbavételi engedély építési engedélyhez kötött építési munka esetén

○ fennmaradási engedély építési engedélyhez kötött építési munka esetén

30 nap

○ elvi építési engedély, az építési engedélyhez kötött építési munka esetén

○ elvi telekalakítási engedély

○ telekalakítási engedély

○ bontási engedély, engedélyhez kötött bontási munka esetén

○ engedély nélküli bontás tudomásulvétele, engedélyhez kötött bontás esetén

15 nap

○ bejelentés tudomásulvétele

○ elvi engedély bejelentéshez kötött építési munka esetén

○ építési engedély bejelentéshez kötött építési munka esetén

○ rendeltetés megváltoztatásának engedélyezése, ha az építési engedélyköteles tevékenységgel nem jár együtt

○ használatbavételi engedély bejelentéshez kötött építési munka esetén

○ bontási engedély bejelentés alapján végezhető bontási tevékenység esetén

Kamarát érintő szabályozások:

– **Belföldi jogsegély** keretében az építésügyi hatóság

○ adatot kérhet a területi kamarák által vezetett névjegyzékből

○ megkeresheti a névjegyzéket vezető területi kamarákat a tervezői jogosultság ellenőrzése végett.

– **Az építésügyi hatóság etikai-fegyelmi eljárást kezdeményezhet**, ha bebizonyosodik, hogy a tervezői nyilatkozat tartalma valótlan, a tervező által elkészített dokumentáció szakszerűtlen stb.

– Az építésügyi hatóság eljárást kezdeményez a névjegyzéket vezető szervnél, ha a felelős műszaki vezetői, illetve az építésügyi műszaki szakértői nyilatkozat tartalma nem felel meg az előírásoknak, ill. a tényállás tisztázása során bebizonyosodik, hogy tartalma valótlan, továbbá ha a műszaki ellenőr a rendeletben előírtakat nem teljesítette.

– Építészeti-műszaki tervdokumentációk egyes munkarészeinek léptékére, kidolgozottsági szintjére a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara vonatkozó szabályzatában foglaltak irányadóak.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy ez utóbbi rendelkezés egy még megalkotásra váró kamarai szabályzatra utal. A rendelet megjelenésétől a hatálybalépésig rendelkezésre álló idő alatt lehetetlen lett volna egy kamarai szabályzat elkészítése, jóváhagyása. A rendelet utaló szabályozása alapján a MÉK Elnöksége és a Jogi munkabizottság a szükséges intézkedést haladéktalanul megteszi az építészeti-műszaki tervdokumentációkról szóló szabályzat elkészítése érdekében.

Javasolom még tervezési munka megkezdése előtt a jogszabály alapos áttanulmányozását, és az engedélyező építési hatóság felkeresését tájékoztató és jogértelmezés végett. E sorokat

figyelemfelkeltőnek és gondolatébresztőnek szántam a teljes körű ismertetés helyett, melyet sem a kódex terjedelme, sem pedig a Közlöny kapacitása nem tett lehetővé.

Időszerű volt már egy ilyen jellegű részletes és egységes szerkezetű szabályozás, mely remélhetőleg hozzájárul minden területen az eredményesebb munkához.

Budapest, 2008. január 9.

Dr. Katona Katalin
MÉK-főtitkár

Ami történt... MÉSZ-eseménynaplótár

december

11. 27.-12. 07. M. Nagy Szilvia szobrászművész kiállítása a Kós-teremben

12. 03. Kotsis Iván-érem kuratóriumának ülése

12. 05.-12. 07. Ybl-díj Nagybizottság alakuló ülése a nagy tárgyalóteremben. Tagjai: Fegyvernek Sándor országos főépítész elnök, Zsilinszky Gyula titkár, Eltér István MÉK-elnök, Kálmán Ernő DLA MÉSZ-elnök, Balázs Mihály DLA tag, Ferencz István DLA tag, Dévényi Tamás DLA tag, Tóth Zoltán főépítész tag.

12. 11. „Szálloda a Clark Ádám téren” c. tervpályázat díjnyertes terveiből készült kiállítás megnyitója. Megnyitotta: Kálmán Ernő DLA, a MÉSZ elnöke.

12. 12. Állami főépítészek megbeszélése a nagy tárgyalóteremben.

12. 13. Dr. Finta József grafikáiból összeállított „Három szép utazásom (Párizs, Cefalu, Barcelona)” kiállítás megnyitója

az Építész Pincében. Megnyitotta: Balogh Balázs DLA építész, tanszékvezető tanár.

12. 13. Vetítés és állófogadás a MÉSZ tá-

rogatói és partnerei számára az Építész Pincében

12. 17. 2007. évi Kotsis Iván-érem átadása a nagy tárgyalóteremben

12. 17. A Holnap Kiadó könyvbemutatója az Építész Pincében. Toroczkaí Wigand Ede Keserű Katalin művészettörténész által szerkesztett monográfiáját Gerle János DLA építész méltatta.

12. 18. Kós Károly Kör Egyesülés ünnepi, évadzáró ülése a Kós-teremben.

Házunk tája

- November 27-én nyílt meg M. Nagy Szilvia szobrász- és grafikusművész kiállítása az Építészek Házában. A meglepeteket a házigazda MÉSZ nevében Bolberitz Henrik titkár köszöntötte, majd átadta a szót Csányi Vilmos etológusnak, aki a kiállítást beszédével megnyitotta. Különleges művész különleges műveit láthatta a nem kevés érdeklődő két héten keresztül a Kós-teremben. A mai kor kis befektetéssel gyors érvényesülést sugalló világában katarzis erejével hat látni egy olyan művész alkotásait, aki fittyet hány az elvárásokra, arra, hogy mi „trendi”. Művészi témája és lelkiismerete által sugallt gondossággal, művészséggel hozza létre szobrai, rajzait. A leheletfinom grafikák óriási anatómiai felkészültségről és a téma (a képzeletbeli állatfajták) iránti lelkesedésről tesznek tanúbizonyságot. Amikor megkérdeztem Szilviát, hogy milyen ceruzával rajzol, azt válaszolta, hogy 0,3-as Rotringgal. De – tette hozzá kis szégyenlős mosollyal – azt is szoktam hegyezni.
- Dr. Finta József DLA építész grafikáiból „Három szép utazásom (Párizs, Cefalu,

Barcelona)” címmel nyílt kiállítás az Építész Pincében, december 13-án. A kiállítást Balogh Balázs DLA építész, a BMGE Rajzi Tanszékének vezetője nyitotta meg. Megnyitó beszédében szakmai szempontból méltatta a Mester párizsi, cefalusi és barcelonai utazásai során készült rajzokat. Emlékeztetvén a művészt és nagyszámban megjelent kollégát az Alma Materre, Balogh Balázs egy, a múlt század eleje óta a mai napig használatos rajzbakot adott ajándékba Finta Józsefnek. A megnyitót vetítés, állófogadás és kötetlen beszélgetés követte.

- Kotsis Iván-éremmel a Magyar Építőművészek Szövetségének kuratóriuma 2007-ben dr. Reischl Gábor DLA építészt tüntette ki. Az érem átadására december 17-én került sor az Építészek Házában. Dr. Böhönyey János, a kuratórium elnöke ismertette az Alapszabályt és a döntést, majd dr. Perényi Tamás DLA, a kuratórium tagja mondta el a laudációt, dr. Reischl Gábor, a kitüntetés alapszabályában foglalt elvárásoknak maximálisan eleget téve, az oktatásba kifejtett tevékenységével és a szakma

etikai alapon nyugó művelésével érdemelte ki az elismerést. Kálmán Ernő DLA, a MÉSZ elnöke a kitüntetett akadályoztatása miatt őt képviselő feleségének adta át az érmet.

- December 17-én este a Építész Pincében rendezte a Holnap Könyvkiadó Toroczkaí Wigand Edéről szóló, Keserű Katalin által írt monográfia könyvbemutatóját. A nagyszámú érdeklődőt nemcsak a szerző és az „Építészet mesterei” c. sorozat szerkesztőjének személye, Gerle János vonzotta, hanem elsősorban a monográfia anyaga maga. Toroczkaí Wigand, aki enteriőrtervező, építészként, íróként, néprajzkutatóként, teoretikusként egyaránt úttörő egyéniség volt a XIX–XX. század fordulójának, méltatlanul szorult háttérbe ismertebb kortársai mellett. Figurája, élete, halála, kapcsolata korának hasonló elveket valló művészeivel rejtélyes, eddig feldolgozatlan. Ezt az adósságot törleszti, ezt a fehér foltot próbálja meg eltüntetni ez a gyönyörű könyv. Hála érte a szerzőnek, sorozatszerkesztőnek, kiadónak egyaránt.

▶ Ami történni fog... MÉSZ-eseménynapló

február

02. 21. Magyar Passzívház Konferencia és Kiállítás a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Dísztermében, a Magyar Passzívház Szövetség (MAPASZ),

a Magyar Építőművészek Szövetsége (MÉSZ) és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BMGE) Építészmérnöki Kar Épületszerkezeti Tanszék

szakmai szervezésében. (Tervezett programot lásd külön.)

02. 28. A MÉSZ Elnöksége tart ülést az Építészek Háza Kandallós termében.

▶ Magyar Passzívház konferencia és kiállítás

A Magyar Passzívház Szövetség (MAPASZ), a Magyar Építőművészek Szövetsége (MÉSZ) és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BMGE) Építészmérnöki Kar Épületszerkezeti Tanszék szakmai szervezésében 2008. 02. 21-én, Budapesten, a Műegyetem Dísztermében megrendezésre kerül az Első Magyar Passzívház Konferencia és Kiállítás. Az együttműködő szervezetek célja, hogy a rendezvénnyel ráirányítsák a hazai szakmai közönség – elsősorban építészek és épületgépészek, oktatók és gyártók – valamint az érdeklődő építetők, beruházók és döntéshozók figyelmét az épületenergetika kiemelten fontos szerepére, ezen belül a passzívház technika fontosságára a minőségi, energiahatékony ingatlanállomány bővülése érdekében.

A kiemelt célok a következők: az információáramlás elősegítése, a követendő példák bemutatása, s így módon az érdeklődő beruházók ösztönzése. A hazai épületállomány az összes felhasznált energia közel felét fogyasztja el, a felhasznált energia döntő mennyisége az épületek komfortjára – elsősorban fűtésre és hűtésre – fordítódik. Az energiaigényes ingatlanok felelősek leginkább a környezetre káros széndioxid-kibocsátásért is. Szakértők véleménye szerint, amennyiben – a lehetséges beavatkozásokkal – tíz éven belül nem csökken jelentősen a széndioxid-kibocsátás intenzitása, az élővilágot veszélyeztető klímaváltozás visszafordíthatatlanná válik. A kedvezőtlen folyamat megállítása érdekében minden lehetséges beavatkozást figyelembe kell venni, emellett lényeges, hogy a különféle – célhoz segítő – módszerek alkalmazása a lehető legszélesebb körben elterjedjen. A fosszilis energia-hordozók ára az utóbbi tíz évben jelentősen emelkedett, például a nyersolaj ára csaknem a tízszeresére nőtt. A gázáremelkedés a kis- és nagyfogyasztókat egyaránt sújtja.

A passzívház-technika – mind az új épületek, mind a felújítások esetében – kedvezően hozzájárul a kiemelkedő hatékonyságú energiahatékony eléréséhez, a komfort és

életminőség emeléséhez, a nemzetgazdaság versenyképességének fokozásához, és az energiatartósság csökkentése révén a nemzetbiztonsághoz.

Passzívház Konferencia

A független szakmai konferencia előadásai áttekintést adnak a passzívház elmélet és gyakorlat általános kérdéseiről, eddigi tapasztalatairól és fejlődési irányairól. A konferencia kreditpontos rendezvény.

A konferencián hazai előadók mellett neves külföldi szakteknikérek is tartanak előadást, élükön dr. Wolfgang Feisttel, a passzívház-elmélet megalkotójával. A külföldi előadók előadásai szinkrontolmács segítségével közvetlenül magyarul is hallgathatók. A rendezvényt támogatja az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, a hivatalos megnyitót Fegyverneky Sándor országos főépítész tartja.

Tervezett előadások:

Nemzetközi előadók:

Dr. Wolfgang Feist professzor (Németország): Passzívházak – egy perspektíva Európának

Dietmar Herklotz építész (Németország): Passzívház építkezések és felújítások Németországban

Franz Roland Jany (Ausztria): Hőszigetelés a passzívházban

Franz Freundorfer (Németország): Az ablak régen: a legnagyobb hőelnyelő, ma: a passzív-szoláris fűtés része

Fritz Oettl építész (Ausztria): Passzívház-technika Ausztriában

Magyar előadók:

Debreczy Zoltán (MAPASZ),

Lányi Erzsébet (BME),

Osztrólczy Miklós (SZIE-YMMFK),

Szekér László (MÉSZ).

A rendezvény moderátora Horváth Sándor építész.

A rendezvény célközönsége a passzívház iránt érdeklődő építészek, épületgépészek, kivitelezők és beruházók. A részvétel előzetes regisztrációval lehetséges.

Passzívház Kiállítás

A Passzívház Konferenciát kísérően megrendezésre kerül egy Passzívház Kiállítás is. A kiállításon a passzívház komponensek gyártásával és forgalmazásával foglalkozó cégek bemutatják termékeiket, szolgáltatásukat.

A kiállítás súlyponti témái:

- passzívház-tervezés/energetikai tervezés (PHPP)
- passzívház hőszigetelési rendszerek
- passzívház nyílászárók
- passzívház épületgépészet
- passzívház kivitelezés

A kiállítás célközönsége minden építető, illetve beruházó, aki passzívházat vagy alacsony energiaigényű új lakást vagy egyéb épületet tervez építeni, illetve aki energiahatékonyt javítva szeretne felújítást végezni.

A szervezők szeretnék a konferencia információit további három vidéki nagyvárosban is terjeszteni a 2008-as év folyamán. A tervezett helyszínek: Pécs, Debrecen, Győr.

MÉSZ Könyvtár

Nyitva tartás:

hétfőn és pénteken 10–12 óráig, kedden és csütörtökön 14–16 óráig.

Szeretettel várjuk régi és új könyvtárlátogatóinkat fenti időpontokban.

Új könyv:

A Zeneakadémia épületének története – a szerkesztő Lőrinci Zsuzsa ajándéka

Köszönet az ajándékozónak.

► Szubjektív beszámoló a 40. SAVARIA Urbanisztikai Nyári Egyetemről „Az élhető település és a vidék felzárkóztatása” – IV. (befejező) rész

A kistérségek integrációjáról szóló részben **dr. Meggyesi Tamás** professzor emeritus elnökle mellett tartott előadást **gr. Francisco de Calheiros**, az Európai Tradíciók Kastélyszövetség elnöke a *térségfejlesztési kapcsolatok kiépítése az országok között (az európai tradíciók szerepe) címmel.*

Az előadás alapját a turizmus és a szállásférőhely-teremtés jelentette.

Az egyik legnehezebb feladat az volt, hogy az átmeneti időben a kastélyaikat a tulajdonosok csak nagyon nehezen tartották fenn, hiszen a gazdasági alap jelentősen megváltozott, nem ritkán alaposan megcsappant. Az unió segítségével létrehoztak egy „alapot” a felújításokért, amelynek első „kipróbálási” területe Portugáliában a Léna völgye volt.

A pályázatokat az Európai Unió több alapján keresztül támogatta, így az Interreg III., az ECOS-OUVERTURE, stb. Mindegyik jelentősége az, hogy nagyon sok partner szükséges hozzá, s így komoly csoportokat képes megmozgatni. A koncepció az unió turizmussal foglalkozó bizottsága elé is került, hogy megkönnyítsék az egyes tagállamokon belüli „csatornák” működésbe léptetését, s ezáltal a projektek támogathatók legyenek.

A LEADER program keretében nem csak az épületek, házak felújítása, szállásférőhely létrehozása lehetséges, hanem a környezet minőségének javítása, a fogadóképesség fokozása érdekében falufelújítás is pályázható. A turizmus mint a hagyományos épületek egyik jó kihasználási módja a pályázatok célja marad, hiszen ma autentikus használat nélkül az épületefelújítás nem rentábilis, s mint ilyen, szinte lehetetlen.

A létrejött hagyományos kastélyszállodák hálózata, ahol vigyáznak a minőségre, a hagyományokra stb., amely több országban várja a vendégeket, s ma mintegy 500 szálláslehetőséggel rendelkezik.

A LEADER+ program jelentősége rendkívül nagy, mert lehetővé teszi, hogy a hagyományos, pl. öntözéses mezőgazdasági tájat megtartsák/megújítsák, hogy a táj karaktere megmaradjon, mert gazdaságilag kifejezhető hasznot hajt. A tájalakítás a turizmus mint használó célja szerint lehetséges az attraktivitások megtartásával, immár a gazdálkodás és a látvány kettős gazdasági megfeleltetése szerint. A tervezésnél, a tájalakításnál alapvető a jövőkép meghatározása, s az, hogy a jövőkép elfogadásában a közösségek, s azok képviselői – önkormányzatok, civil szervezetek, stb. – egyetértsenek.

Az alulról szerveződő kistérségi kapcsolatokról **dr. Laposa József** tájépítész beszélt.

A kistérségek – illetve, ahogy az adott korban nevezték/neveztük – rövid története:

1860 – közös bíraskodás lehetősége; 1871 – közösségi törvény, mely 1886 – módosul, 50 család számít eltartó erőnek, létrejönnek a körjegyzőségek; 1924–25 – a település-összevonás joga a Belügyminiszterhez kerül, de a 300 főnél kisebb települések összevonását a megye intézi; 1960 – közös tanács – a „társ-községek” kiszorulása a javakból, leszakadása; 1970 – az elvonás és az egyenlőtlen visszaosztás következtében területek szakadnak le, válnak hátrányos helyzetűvé; 1990 – önállóság a jogszabályok szerint, illetve a szabad társulás joga; 1993 – létrejön 68 kistérség; 1996 – kistérségi fejlesztési társulás törvénnyel történt megalapozása – a gazdasági szereplők kimaradtak; 2004 – kötelező többcélú kistérségi társulás kényszere, s a törvény kijelölte a székhely települést.

A kistérség nagyon fontos területi elem, de gazdasági kiszorultság esetén egyre jobban kiszolgáltatódik a nemzetközi folyamatoknak, a pályázás messze – gyakran más érdekek szerint – meghatározott feltételeinek. Példák a kistérségi lét „vidámságaiból”.

Kis-sárrét a Bihar közepe, de a határok megváltozásakor – mint annyi más térség – központ nélkül maradt, hiszen Nagyvárád nem volt elérhető. A Sarkad Nagyszalonta kistérség természetes együttműködéssel kialakított határát a kötelező többcélú kistérségi határ szétvágta, most volna szükség a határok tudományos kutatására, hogy amit a mai területen működő módon egyben tarthatunk, ne vágjuk újra szét.

A devecseri kistérség nem tudott létrejönni, mert Ajka város létszámtöbbségben lévén több részét magához átszavazta, így ajkai kistérség alakult. Devecser és környéke pályázati lehetőségei jelentősen szűkültek. Lenti kistérségben olyan ügynökség jött létre, amelyben mentálisan felkészült, etikailag elkötelezett emberek dolgoznak. Fontos területe lett a jövőkéjüknek a természeti és kulturális értékek megőrzése, védelme, s ezen az alapon már mintegy 50 pályázaton nyertek támogatást. Fellendülőben van a borkultúra, s Európai Akadémia is készül.

Mórahalom a homokhátságon szintén eltökélt emberek tevékenységének viseli nyomát. Itt a tervező boldog lehet, mert igaz az a tervezői alapállás, hogy „nem azért vagyunk, hogy megmondjuk mit tegyenek, hanem hogy segítjük amit tenni akarnak”. Kísérletet tesznek a zöltség és gyümölcs önálló értékesítésére is, és

ehhez hatékony információs háttérrel hoztak létre, amelyek a tanyáigig elér.

A kistérségeknek legyenek tájegységként is értelmezhető, azaz kulturális határai, így illeszkedjen a megyei területrendezési tervbe.

A fenti példákban látszik, hogy a jog önmagában nem elég az előregedő, halni indult területek „tájjegységek” életre keltéséhez, ahhoz mentálisan felkészült, karizmatikus emberek szeretete és buzgalma szükséges.

Szűcs Mihály főosztályvezető-helyettes (ÖTM Területrendezési és Településügyi Főosztály) a *kistérségek és a közigazgatási reform kapcsolatáról* beszélt előadásában.

Az előadó a helyzetelemzés, a helyi önkormányzati rendszer továbbfejlesztésének irányai, és a kistérségek alcímek köré szervezte mondanivalóját. A mai magyar közigazgatási rendszer kialakulása a XIX. században történt meg.

A rendszerváltáskor a változtatáshoz sem a polgári – konszolidált – állam, sem a megfelelő gyakorlaton és elméleteken alapuló tudás nem állt rendelkezésre. A létrejött rendszer főfeladatként elvégezte a hatalom megosztását, a hatalmi ágak szétválasztását, de a szakmaiság és a gazdaságosság hiányzott a rendszerből, s ezt ma is érzékeljük. Talán a múlt gyógyítani akarásából az önkormányzatok túl-hatalma jött létre, mint pl. az infrastruktúra-hálózatok esete is mutatja. Ezt a gondot fokozta az önkormányzati középszint hiánya és a törvényességi ellenőrzés gyengesége – anyagi és működési jogellenességek ellenőrzésének gondjai.

A politikai elitek felelőssége a 2/3-os törvények módosíthatósága, illetve gyakorlati módosíthatatlansága miatt az apró, elég felemás értékű javítgatásokra való rászorultság. Stratégiai gondot jelentenek a középszintű önkormányzat súlytalansága, így a területi elv szinte végrehajthatatlansága, valamint a megyei jogú városok, illetve a nagyvárosok rendszeren kívülsége. Külön gond a jogszabályokban még nem, vagy csak a kiemelt területek terveiben „kezelt” városi agglomeráció. Szintén jelentős gond e téren az elaprózódott településszerkezet és a hozzá rendelt/alkalmazkodott közigazgatás, ennek működőképessége, vagy „csak” gazdaságossága. Működési kérdések jelentik a másik sorát a gondoknak, így az önkormányzati hatáskörök kialakulása, feldúsulása és elláthatósága, a közszolgálati hatásköri minimumok meghatározása szintén 2/3-os törvénnyel, az ágazatok és területek viszonya. Az államigazgatás körében gondot jelent az önkormányzathoz kötött jegyző, mint a jog letéteményese, s kérdés, hogy a kiutat az önálló hivatal, vagy pl. a kör-

jegyzőség jelenti-e. Az önkormányzat törvényességi ellenőrzése külön gondot jelent, hiszen döntési hatásköre csak az Alkotmánybíróságnak van, de akkor gyakori, hogy már mulasztás is bekövetkezik. Külön kérdéskör az önkormányzati finanszírozás, amely lehetne kiadás-, vagy feladatorientált, illetve forrásorientált. A központi költségvetés forrásai ma – főként a kisebb önkormányzatok esetében – meghatározóak a finanszírozás mértékét.

A továbbfejlesztés területei – a helyzetértékelés válaszaiként:

- A középszintet erősíteni kell, legyen szó az önkormányzatról, vagy a közigazgatási hivatalokról.
- A várossá nyilvánítás rendjét meg kell teremteni, illetve biztosítani kell azoknak a városoknak a jó működését, amelyek ezzel együtt területi ellátó szerepet is betöltenek.
- A nagyváros szerepét újra kell szabályozni, a területi önkormányzat és az agglomeráció, vagy az agglomerálódó térség viszonylatában.
- A főváros és a kerületek viszonyát is szabályozni kell, hogy az a főváros egészének európai szerepvállalását segítse, nem nyomva el a benne élők érdekeit.
- A települések kötelező társulását meg kell tervezni a gazdaságosság és az ellátási kötelezettség figyelembevételével.

Működési feladatok:

- A közfeladatok ellátásának rendjét, hierarchiáját meg kell tervezni, majd végrehajtásukat ellenőrzöttén megteremteni.
- A polgármesteri hivatalok működtetésének gazdaságosságát, feladatainak körét, sőt ezek finanszírozásának rendjét is rendezni kell.
- A törvényesség hatályát ki kell terjeszteni az anyagi, illetve az ágazati jogszabályoknak való megfelelésre, és meg kell akadályozni a jogellenes rendelet alapján létrejövő „jóhiszemű jog” keletkezését.

Finanszírozási kérdések:

- Meg kell teremteni azt a rendszert, amelyben a középszint és a kistérség, mint területi szintek megfelelő autonómiával és működési biztonsággal rendelkezhetnek.
- Az adózás újrászervezésében biztosítani szükséges a különböző szintű önkormányzatok saját polgárai adójából való arányos részesedését.
- Az önkormányzatok és a közigazgatás finanszírozásának ellenőrzését a hatékonyság figyelembevételével normához kell kötni és szigorítani kell.

A kistérségek:

- A kötelező, nevesített kistérségek létrehozásához módosítani kellene az Alkotmányt, ami a politikai erőviszonyok alapján ma nem kecsget túl sok reménnyel.
- A másik megoldás lehet az ösztönző rend-

szer továbbfejlesztése olyan irányba, hogy az önkormányzatok maguk kénytelenek a kistérségbe tömörülni.

– Működés: Jegyzői feladatok (ami ma mintegy 2500 feladatot jelent!); Kistérségi jegyző; Települési jegyző; Egyéb; Kistérségi szolgáltatási központ (az ökmányiroda bázisán); Jó színvonal; Közigazgatási szolgáltatás; Korlátozás megszüntetése.

„Emberek, vagy államok csak akkor járnak el ésszerűen, ha már minden más lehetőséget ki-merítettek.”

Dr. Zágorhidi Czigány Balázs, a vasvári múzeum igazgatója „*kolostor, múzeum, látogatóközpont – a vasvári domonkos kolostor*” címmel mutatta be a XIII. században alapított vasvári domonkos kolostor átalakítását. A felújításra pályáztak és támogatást nyertek, s most ebből folyik a fenti funkciók egymást segítő kialakítása. A kolostorban kapott helyet a Domonkos Gyűjtemény, valamint a legérdekesebbnek tűnő zarándokszállás, amelynek a múzeumtól független kialakítása építészeti érdekes megoldás. A látogatóközpontot a kistérség turisztikai bázisává szeretnék fejleszteni.

A beszélgetés során gr. Francisco de Calheiros ragadta magához a szót, erősítve az együttműködés szükségességét az önkormányzatok közt, a kistérségek közt, az országok közt, valamint határokon belül és azokon túlnyúlóan. Ismertetett néhány jó programot, mint az osztrák „kert fesztivál” és saját programjukat.

Este a főépítési fórumon vitaindítóként **Kutnyánszky László**, Szombathely főépítésze, **Mangliár László** okl. építészmérnök és **Takács András** okl. építészmérnök ismertették a szombathelyi Fő tér terveit. A vita során sok érv szólt a terv és a megvalósítás ellen, néhány mellette. Legerőteljesebben Alessio Maria olasz egyetemi tanár támadta nemcsak a tér terveinek egyes részleteit, hanem azt a számára érthetetlen módot, hogy 15–20 évenként miért kell áttervezni és teljesen átalakítani egy főteret, miért nem elég legfeljebb alakítgatva felújítani. Tervezhetek volna egy másikat, egy újat! Megegyezés nem született, így a vitavezető lezárta a vitát, s saját véleménye alapján kihirdette a megbékélést.

Györffy Gábor, a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség ügyvezető igazgatója a fejlesztés és a megőrzés feladatának nehézségéről és egységéről szóló bevezetőjében, s felolvasta J. W. Goethe „Maradandóság a változásban” című versét, mely álljon itt emlékeztetőül e sajátosság méltó kifejezőjeként:

Maradna, ah, csak egy órát
ez a zsenge áradat!

De már szíromt záporoz rád
röptében a langy nyugat.

Örüljek a zöldnek újra,

mely árnyával üdített?
Hull az őszben megfakulva
és szétszórják a szelek.

Ha gyümölcs kell, gyorsan, bátran
nyúljon érte a kezéd!

Ez itt érik, s már nyomában
csíráznak a többiek;
drága völgyed minden felhő-
szakadással változik,
és kétszer a tovalejtő
vízben ember nem úszik.

S nézd magadat! Ami nemrég
kő volt, örök szirt-darab,
mindig más-más szemmel szemlélsz
palotákat, falakat.
Hol az ajak, mely csókban
máskor gyógyulást talált,
és amely a szirtbozótban
zergét játszott, hol a láb?

A szelíd és dolgos ujjak,
a mozgékony, könnyű kéz,
a tagozott alakulat
eltűnt, más lett az egész.
S ami, helyére nyomulván,
most viseli nevedet,
úgy érkezett, mint egy hullám,
s az elemhez úgy siet.

Kezdet és Vég hallhatatlan
egység, fond csak össze, fond!
Röppenj tova, még gyorsabban,
mint ők, te a tárgyakon!
Hogy örök a Vers hatalma,
hála érte, köszönet:
tartalmát a szíved adja
s a formát a szellemed.

Ford.: Szabó Lőrinc

Körmeny Imre okl. építészmérnök főosztályvezető-helyettes (ÖTM Területrendezési és Településügyi Főosztály) előadása a *fejlesztés és a rendezés integrációjáról* szól a kistérségekben. Az előadó sajátos bevezetővel kezdte mondanóját, nevezetesen:

– Meggyőződésem, hogy a kistérségekben (a többcélú és a csak egy-egy célra létrejött kistérségekben, településcsoportokban) elsősorban társadalmi integrációra, azaz egységességre van szükség, összefogásra, közös akciókra, egyáltalán közös életre, értékrendre, egymásfigyelésre, békére, az esetleges sérelmek meghaladására.

– Állítom, hogy egy ilyen kistérség közös fejlesztési tervei, elképzelései jobbak, a helyi társadalom számára hasznosabbak lehetnek, mint a külön-külön készített fejlesztések és tervek.

– Állítom továbbá, hogy a fejlesztések nagy részének előkészítésében és összehangolásában, az érdekek ütköztetésében nagy szerepe

van a közös rendezési terveknek. Ezek sok szempontból – bizonyos területeken – nélkülözhetetlenek.

- Végül állítom, hogy a fejlesztés és a rendezés integrációja a kistérségekben hozzájárulhat a társadalom integrációjához. Ebben az értelemben tehát nem célok, hanem eszközök (de ez értéküket egyáltalán nem csökkenti).
- A hazai szakmai viták miatt külön foglalkozott a fejlesztés és a rendezés összefüggéseivel és integrációjával, s bár egy-egy témában külön-külön említette a fejlesztést és a rendezést, összességében mégis együttesen beszélt a kistérséget alkotó települések lehetőségeiről.
- Meggyőződéssel állítja, hogy vannak olyan helyzetek, amikor a nagyobb társadalom rákényszerül bizonyos közös tervezések előírására, de általában e tervezések önkéntes társulásként jöhetnek létre. Az, hogy az állam törekszik állandó kistérségek lehatárolására és rögzítésére, még nem jelenti azt, hogy a településeknek – és a kistérségeknek – nem lesznek külső kapcsolatai, sőt feltétlenül szükséges a hasonló együttműködés a kistérségek között is. A rögzített kistérség azt sem jelenti automatikusan, hogy az egész területre egyszerre kell készíteni rendezési tervet (készülhet az egy részére is, esetleg azon kívüli településeket is tartalmazva).

A fejlesztés a **mit** (mire van szükség, mi hiányzik, miben látja a közösség a jövőjét, mitől „várja” jólétét, miből akar megélni, mik az erősségei és a gyengeségei), a **miből** (adó, pályázat, eseti bevételek, más erők bevonása) és a **mikor** (melyik évben, tervezési ciklusban, milyen előfeltételek teljesülése esetén, milyen ütemezés szerint) kérdésekre keresi a választ. A rendezés meg a **hol** (a település melyik részén, ill. a kistérség melyik településén) és a hogyan (milyen beépítési formában és intenzitással, milyen építészeti arculattal, milyen anyaghasználat) kérdésekkel foglalkozik. Természetesen a hol, egyben azt is jelenti, hogy hol nem: ide tartoznak a különféle védelmi területek és megkötések, amelyek zöme ugyan nem közvetlenül a rendezésből fakad (hanem a természetvédelem, az ár- és belvízvédelem, általában a vízgazdálkodás területéről, a környezetvédelemből, a régészeti és a műemlékvédelem területéről, a honvédelem, a katasztrófa elleni védelem stb.).

E meghatározásokból és abból a tényből, hogy vannak olyan fejlesztések, amelyeknek nincs rendezési vonatkozása, de fordítva ez nem áll fenn, ered a fejlesztés primátusa. A mai építési törvényt sok kritika érte, hogy az építésügy bekebelezte, maga alá gyűrte a településrendezést (és megpróbálta a településfejlesztést is), továbbá, hogy a fejlesztést a rendezés eszközévé tette.

Sorrend a két terület egybefogásával:

- település/településcsoport/fejlesztési koncepció létrehozása és jóváhagyása,
- a település/csoport/szerkezeti terv elkészítése és jóváhagyása,
- a fejlesztési programok, tervek összeállítása és megvalósítása.

A kistérségek, a települési összefogások szükségessége

Példák: Mende – idősök otthona, felnőttképzés; Szentbalázs – általános iskola, Konfliktusok: vízbázis, gazdaság v. üdülés, bányászat.

Állami beavatkozás: – szennyvíz-agglomeráció; többcélú kistérségek; hulladékgazdálkodás; új kezelő telep csak térségi lehet; együtt tervezendő térségek:

- 1870 Budapest és környéke; 1937 Bp. és környéke – FKT; 1964 ÉT. regionális tervek; 1938 településcsoport ÁRT; 1939 XXI. tv. Bp-i aggló. és Balaton kiemelt térség; 1940 OTT nagyvárosok.

Az „önkéntes” társulásra felhívás: 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv. 15. §)

- az eredmény igen csekély,
- a területi főépítésszek adatai alapján több csoport:
- együtt készülnek a tervek (fejl. konc. és szerk. terv),
- együtt vizsgálnak, de külön terveznek,
- párhuzamos tervezés, érdemi összefüggés nélkül,
- külön készülnek, de az összerajzoláskor új megoldások születnek.

Az ország részei eltérőek ebből a szempontból (is), a nagyhatárú és népes településekből épülő alföldi területen az együtt-tervezés ritka, és gyakran nincs is értelme. Az aprófalvas, kis határú településeket tartalmazó országrészen az egymásrataltság lényegesen nagyobb, az együttműködés híján a települések nem bologulnak.

Két alapelv ütközik: a **szabadság** és a **hatékonyosság**; illetve az **egyenlőség** és a **hatékonyosság**. A kettőt össze kell valahogy egyeztetni, mert az egyes térségek „versenyben állnak” egymással. A városokra alapozott területfejlesztés: a város (a kistérség központja) nem verseng a környező településekkel, falvakkal, hanem együttműködik. A különböző nagyságú és szerepkörű városok egymással vehetők össze, s felemelkedésük – általában – emeli a környezetet is (kizárólagosságot nem mondanék).

A kistérségi szintű értékvédelemről (a Fertő-táj világörökség példáján) **Körmendy János** okl. építészmérnök – jelen összefoglalás elkövetője – tartott előadást.

Fontosnak tartom, hogy az építészeti érték és örökség fogalmát a törvényben meghatározták: – Építészeti érték: az épített környezet minden

olyan tárgyi és szellemi (építészettörténeti, építőművészeti, műszaki-tudományos) építészeti minőséggel rendelkező alkotásokban megjelenő értéke, amelyben a mindenkori társadalom – ezen belül a helyi közösségek – identitása és alkotóképessége fejeződik ki.

- Építészeti örökség: az épített környezet marandó építészeti értékét is képviselő eleminek (építmény, épületegyüttes, táj- és kertépítészeti alkotás) összessége – annak minden beépített alkotórészével, tartozékával és berendezésével együtt.

Nagyon fontos, hogy a kulturális és örökségi városok és kistérségek európai chartája rögzíti, miszerint: A kulturális örökség nem korlátozódik csupán az érintett területen hosszú évszázadok alatt felhalmozódott ingóságok és ingatlanok összességére. Úgy is mondhatnánk, az örökség mindazon pillantások összessége, melyeket az emberek közös örökségük ezen – a maga nemében egyedülálló – részére vetettek. E kistérségek lakóinak nem egyszerű „használóként”, hanem felelős, aktív polgárokként kell viselkedniük.

Az előadásban néhány pontot próbálok áttekinteni, hogy mik az értékvédelem részei:

Hol? A tájegység, mint kulturális entitás meghatározása, a hely szellemének meghirdetése (megyei területrendezési terv)

Mit? A táj, benne a természeti és a kulturális tájalelemekkel

A település mint szerkezet a tájban

A település mint az élet kerete

Közterületek

Portarend

Épületek

A kulturális örökség és elemei

Kik? Gazdák

Önkormányzat

Hivatal(ok)

Megbízó/gazdálkodó

Alkalmazottak

Tervezők

Tervtanács

Építők/bérlők

Hogyan? Öntudattal, amin alapulnak a

Jogalkotás

Jogalkalmazás

Jogkövetés

Szakmaiság, szakmai alázat

Szépet, érdekeset szeretettel

A világörökségi előterjesztés jól határozza meg a feltett kérdésekre adható válaszok keresésének módját:

I. fejezet: A természeti/kulturális táj azonosítása, ami a Hol? Kérdésre ad választ.

II. fejezet: A jelölés indoklása a Mit? kérdésre keresi a választ.

Érdemes a vizsgálatokat a tájegységek léptékében akár a települések rendezési tervei esetén

is elkészíteni, mert készlet az adottságok és az arculatmeghatározó elemek megtalálására és meghatározására. Mint a Fertő esetén: *A Fertő környékének rendkívül változatos és páratlanul szép vidéke egyszerűen olyan különleges kulturális érték is, amit a tájjal szimbiózisban élő ember szerves átalakító munkája hozott létre és őrzött meg számunkra.*

A Kik? kérdésre válaszolva csak a tervtanácsot említem, melynek működtetésével az értékörzés végbement, végbemegy.

Vezeti a főépítész, aki tudja, hogy mindig több etikával, mint esztétikával kell működnie. Vezérelve(m) lehet(ett): „Ne legyen minden terv olyan, mintha én terveztem volna, de ne legyen egy olyan sem, hogy én ne tervezhettem volna”. Tagok: legyenek az ország legelismerettebb építészeiből olyan tagok, akik véleménye nem igazán kérdőjelezhető meg, és legyenek jó helyi építészek, akik „anyanyelvi” szinten ismerik a táj építészetét. Titkár olyan legyen, aki pontosan, hiba és részrehajlás nélkül leír mindent, ami az elhangzottak esszenciája. Bíró (opponens), aki tudja, hogy mit miért és milyen kiegészítésként javasol, anélkül, hogy a tervet áttervezné.

Néhány jó és sajnos sikertelen példával illusztráltam, hogy a kitarító, etikus tervtanácsi működés bizalmat kelt a hatóságokon dolgozó és a tervező kollégákban is, és a hatékonyság legalább annyi, hogy a színvonal egy elérhető zóna szintre beáll.

Ezután **Radics László**, Répcseszemere polgármestere beszélt a faluból elszármazottak és az otthon még lelkesedők közreműködésével létrehozott „Répcseszemeréért Egyesület” tevékenységéről, arról a megtermékenyítő hatásról, ahogy az elment emberek visszahozták gondolataikat a faluba, hogy az fejlesztő erővé váljon ott. Majd **Horváth Attila**, Fertőhomok polgármestere erősítette meg a Fertő-táj világörökség tervtanács hitelt, s ismertette, hogy már az iskolában is oktatni szeretnék az értéktudatot.

A hallgatói fórum keretében először **Márkus Judit** (Ny-M-i E) számolt be a a LEADER alapon történő pályázás feltételeiről, nehézségeiről, különös tekintettel a szervezés és a civil világ egymást megtalálásának nehézségeit emelve ki.

Simon Valér (SZÉIE) az urbanista képzés gondoljairól szól a hallgatók szemszögéből, különös tekintettel a településmérnöki főiskola gondoljaira a jogosultság ügyében.

Hasonló gondokkal foglalkozott **Kálmán Előd** (SZIE tanársegéd), említve a településmérnök képzést mint egyetemi szakot, amihez már társul jogosultság, az óraszámokat, valamint a munka lehetőségeit.

Di Vito Gabriella university professor és kollegái mutatták be az olaszországi tervezés pél-

dáján, hogy a Colline Romane nevű ~ 37 000 fős településen és környékén – Rómától délre, 170 000 lakosú terület – milyen értékmérést végeztek, milyen központkialakítást terveztek meg, mintegy alközpontként vonzani azokat, akik nem Rómában akarnak dolgozni és szolgáltatást igénybe venni. A központ kialakításához szükséges infrastruktúra-hálózatot is méretezték, biztosítva az igénybevehetőséget. A térségben olyan lakásokat kínálnak, amelyek egyszerűbbek és olcsóbbak a római társaiknál, és a vidéki és városi kellemes, vonzó keverékét kínálják. Remélik, hogy hosszú távon megvalósulhat a dugók és a közlekedés egyéb gondjait leküzdő tervezet.

Este beszélgetve figyeltük a borbemutatót, s ittuk a kínált finom történelmi hírű nedűket, rágcsálva sós kekszet, almát, egyebet; közben szép és Toszkána boraihoz méltó zenét hallgattunk az Ómuzsika Együttes (**dr. Handler Ákos, Makkos Dalma és Makkos Lilla**) értő tolmácsolásában.

Körmendy János

A 2007. ÉVI SAVARIA URBANISZTIKAI NYÁRI EGYETEM AJÁNLÁSAI

A 40. Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem ideai témája „AZ ÉLHETŐ TELEPÜLÉS – és a vidék felzárkóztatása” volt. Az előadások, a kerekasztal-beszélgetések, valamint az esettanulmányok bemutatása során számos elvi, gyakorlati és aktuális szakpolitikai kérdés került megvitatásra, melyek közül a Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem a következő gondolatokat ajánlja az önkormányzatok, a kormányzati szervek, illetve a témában érintett szakemberek figyelmébe:

1. A települési táj a természetes és az épített emberi környezet ökológiai egysége, amivel együtt kell élni. A települési táj fejlesztése során ezt az ökológiai egységet nem szabad megsérteni, ennek az ökológiai egységnek a fenntartása szükséges.
2. Az egyes települések nem önálló, egymástól független tulajdonságú települések összessége, hanem egy ökológiai élettér folytonosságának szereplői, amelyek egymásra vannak utalva. Ezt az egymásra utaltságot maguknak a településeknek kell felismernie, a hatalom, ill. az államigazgatás szabályozásának, segítségének pedig erre kellene épülnie.
3. A vidék, ill. „vidékiek” és a rurális-periferikus értéktételeket a poszt-modern kor értékrendjének megfelelően fel kell oldani, ami csak a környezeti adottságokkal való együttélés, a lokális erőforrásokkal való gazdálkodás, valamint az önrendelkezésen alapuló társulási formák révén valósítható meg.

4. A globalizáció és a regionalizáció ketősségét, ellentmondásosságát csak a helyi tapasztalatokra és a helyi tudásra, a helyi karaktere és egységisége iránti érzékenységre építve lehet feloldani.
5. A települési társulások és az együttműködés formái is sokfélék a városkörnyéki és agglomerációs térségek, az idegenforgalmi és üdülő térségek, a tanyás térségek, az aprófalvas térségek, vagy a többszörösen hátrányos helyzetű térségek sajátosságainak megfelelően.
6. A tervezés során a többszörösen hátrányos helyzetű térségekben sokkal nagyobb érzékenységre és tapintatra van szükség. A tervezés épüljön a tényleges kölcsönkapcsolatokra és az egyes települések egymásra utaltságára, és próbáljon belső társas(kaj)találtni.
7. Az infrastruktúra fejlesztése úgy segítse elő a fejlődést, hogy a hierarchikus, meghatározott elemeket tartalmazó térbeli rendszerek helyett a nyílt rendszerű, hálós kapcsolatokat részesíti előnyben.
8. A turizmus fontos, de közel sem kizárólagos alapja a helyi gazdaságnak. A térségi szintű örökségvédelem is épüljön a tájegyiségre és a települések közti kapcsolatok hálójára.
9. Az urbanista szakemberképzésnek önálló alapszakra kellene épülnie. Addig is, amíg ennek feltételei megszületnek, a fiatal szakemberek összefogására és továbbképzésére van szükség, amiben a Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem is fontos szerepet tölthet be.

Szombathely, 2007. augusztus

A Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetemen kapcsolatos információk a <http://vasitit.hu> honlapon megtalálhatók.

VALKO®-BIZTOSÍTÁSOK

- kiemelkedő fedezetekkel
- egyedi feltételekkel
- speciális szakmai felelősség-biztosítási védelmet ajánl

• segíti Önt a biztosítási védelem működésében és az esetleges károk rendezésében

e szakmai terület kiváló ismerője, a Magyar Építész és a Magyar Mérnöki Kamara és tagjaik biztosítási képviselője, a

VALKO®-INTERNATIONAL

Biztosítási Alkusz, Képviselői, Tanácsadó és Szakértői Kft.

H-1066 Budapest, Teréz krt. 40.
Tel.: (36-1) 331-9677, 269-5408, 311-3087
Fax: (36-1) 331-9584

► Magyar Építész Kamara, Magyar Építőművészek Szövetsége

II. Architect flotilla – Adria challenge 2008. 08. 30.–2008. 09. 06.

Az ARCHITECT FLOTTILA – ADRIA CHALLENGE

magyar építészek részére hagyományteremtő céllal második alkalommal meghirdetett túravitorlázással egybekötött verseny.

A verseny célja, hogy egységes BAVARIA 42 MATCH One-Design verseny-túra hajókkal, tengeri körülmények között összemérjük vitorlázó tudásunkat. További célunk a verseny megrendezésével egy kiemelt társasági esemény létrehozása, ahol az építészeknek lehetőségük nyílik a versenyzésen túl baráti és szakmai kapcsolatok kialakítására.

A túrav verseny helyszíne: Biograd – Kornati szigetek – Közép-Dalmácia

A verseny résztvevői: max 10 hajó

A versenyben részt vevő csapatoknak építészekből és alapvetően a kapcsolódó szakterületen dolgozó kollégákból kell állnia. Minden hajón legalább egy érvényes tengeri hajóvezetői engedéllyel és VHF vizsgával rendelkező kormányosnak kell lennie. Minden résztvevő a saját felelősségére vitorlázik!

Futamok: A verseny összesen 6 túra futamból (1 túra futam cca. 20–30 Nm) áll.

Nevezési feltételek, hajók alkalmassága: A versenyben részt vevő csapatok száma limitált – max. 10 csapat. Bavaria 42 Match típusú versenyhajó (hajónként 6+2 főre), 2200 EUR/hajó áron, benne hajónként külmotor a bocira és 140%-os pentex génua ingyen.

Extra: 120 EUR/hajó hajótisztítási díj.

Opciók: spinnaker 150 EUR/hajó,

Gennaker 120 EUR/hajó

Foglaláskor 30% befizetés

150 EUR/hajó kaucióbiztosítás vagy 1500 EUR kaució/hajó letét.

2008. január 01.–2008. február 29.-ig 2200 EURO/hajó

Nevezési díj:

Emblémával ellátott póló és egyéb költségek 5000 Ft/fő

Nevezni lehet faxon, e-mailben:

Noll Tamás építész

e-mail: nollt@teampannon.hu

Tel.: +36-70-3319674 Fax: +36 1-429 7081

A jelentkezők regisztrálása a jelentkezési időpont szerinti sorrendben történik.

Támfalépítés

Drótfonatú és hegesztett hálós GABION dobozok és matracok támfalépítéshez, rézsú- és medervédelemhez. Szerkezetanyagok forgalmazása, tervezése és kivitelezése. Beépítés és szaktanácsadás.

PANNON GABION Kft. 2040 Budaörs, Holdfény u. 27-29.
 Tel./fax: (23) 311-199 • Mobil: (20) 925-1527, (30) 951-6899
 e-mail: info@pannongabion.hu • www.pannongabion.hu

Álláshirdetés

Magyarországon, ill. a szomszédos országokban tevékenykedő generáltervező és projektmenedzser vállalkozásunk személyi hátterének bővítéséhez keresünk az alábbi pozícióba jelentkezőket:
(OKL.) ÉPÍTÉSZMÉRNÖK

Elvárások:

építésmérnöki végzettség; ArchiCAD magabiztos felhasználói szintű ismerete; precíz, önálló munkavégzésre való képesség; csapatszellem.

Előnyök:

német és/vagy angol nyelvtudás; AutoCAD felhasználói ismerete; Revit felhasználói szintű ismerete.

Amit kínálunk:

versenyképes bérezés; béren kívüli juttatások; biztos munkahely. Munkavégzés helye: megegyezés szerint – BUDAPEST (XI. ker.) vagy Sopron

Pályakezdők jelentkezését is várjuk!

Jelentkezéseket fényképes szakmai önéletrajzzal és a leinformálható referenciák listájával, a hr@invex.hu e-mail címre várjuk.

Az e-mail tárgyában kérjük a meghirdetett pozíció megnevezését feltüntetni.